

RAPORT I VLERËSIMIT STRATEGJIK MJEDISOR

**Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të
Mbetjeve 2026–2031**

Bashkia Mallakastër

Punoi: Ekspert Mjedisor

Aleksandër Rukaj
er

Aleksandër Rukaj
Proj. Mk. Gjeotek. Mjedis
Nipt: L031204010

Digitally signed by
Aleksandër Rukaj
Date: 2026.07.22
17:59:39 +02'00'

Përmbledhje

KAPITULLI 1	5
PËRMBLEDHJE JO-TEKNIKE	5
1.1 Qëllimi i Raportit	5
1.2 Përshkrim i Shkurtër i Planit	5
1.3 Gjendja Aktuale dhe Problematikat Kryesore.....	5
1.4 Alternativat e Shqyrtuara	6
1.5 Ndikimet Kryesore Mjedisore.....	6
1.6 Masat Kryesore Zbutëse.....	7
KAPITULLI 2	7
METODOLOGJIA	7
2.1 Baza Ligjore	7
2.2 Qëllimi dhe Objektivat e VSM-së.....	8
2.3 Metodologjia e Përdorur	8
2.4 Burimet e Informacionit.....	9
2.5 Kufizimet e Vlerësimit.....	9
2.6 Struktura e Raportit	9
KAPITULLI 3	10
PËRSHKRIMI I PLANIT VENDOR TË MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE	10
3.1 Qëllimi i Planit.....	10
3.2 Objektivat Strategjike	10
3.3 Masat Kryesore të Planit.....	11
3.4 Investimet e Parashikuara.....	11
3.5 Institucionet Përgjegjëse për Zbatimin e Planit.....	12
3.6 Burimet e Financimit.....	12
3.7 Rezultatet e Pritshme.....	13
KAPITULLI 4	13
MARRËDHËNIA E PLANIT ME DOKUMENTET E TJERA STRATEGJIKE DHE	
OBJEKTIVAT MJEDISORE.....	13
4.1 Përputhshmëria me Kuadrin Ligjor dhe Strategjik Kombëtar.....	13

4.1.1 Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve	13
4.1.2 Plani Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve.....	14
4.1.3 Strategjia Kombëtare për Mbrojtjen e Mjedisit.....	14
4.1.4 Strategjitë Kombëtare për Ndryshimet Klimatike.....	14
4.2 Përputhshmëria me Politikat dhe Direktivën e Bashkimit Evropian	15
4.3 Përputhshmëria me Dokumentet e Planifikimit Vendor	15
4.3.1 Plani i Përgjithshëm Vendor (PPV)	15
4.3.2 Dokumentet e Zhvillimit Vendor	15
4.4 Objektivat Kryesore Mjedisore të Relevante për Planin	16
4.4.1 Matrica e Përputhshmërisë Strategjike.....	16
KAPITULLI 5.....	17
GJENDJA AKTUALE E MJEDISIT (LINJA BAZË MJEDISORE).....	17
5.1 Pozicioni Gjeografik dhe Karakteristikat Territoriale	17
5.1.1 Klima dhe Kushtet Meteorologjike.....	17
5.1.2 Burimet Ujore	17
5.1.3 Tokat dhe Përdorimi i Territorit	18
5.1.4 Biodiversiteti dhe Ekosistemet	18
5.1.5 Cilësia e Ajrit	18
5.1.6 Shëndeti Publik.....	19
5.1.7 Gjendja Aktuale e Menaxhimit të Mbetjeve.....	19
5.1.8 Problematikat Kryesore Mjedisore të Identifikuara.....	19
KAPITULLI 6.....	20
OBJEKTIVAT MJEDISORE DHE PROBLEMET KRYESORE MJEDISORE	20
6.2 Parimet Mjedisore të Zbatueshme.....	20
6.3 Objektivat Kryesore Mjedisore.....	21
6.4 Problemet Kryesore Mjedisore të Identifikuara	22
6.5 Ndjeshmëria Mjedisore e Territorit	22
6.6 Lidhja e Objektivave Mjedisore me Planin	23
KAPITULLI 7.....	24
ANALIZA E ALTERNATIVAVE DHE PËRZGJEDHJA E SKENARIT OPTIMAL	24
7.1 Hyrje.....	24
7.2 Metodologjia e Vlerësimit të Alternativave.....	24

7.3 Alternativa 0 – Mosveprimi (Status Quo).....	25
7.4 Alternativa 1 – Përmirësim i Kufizuar i Sistemit.....	25
7.5 Alternativa 2 – Menaxhim i Integruar i Mbetjeve dhe Ekonomi Qarkulluese	26
7.6 Matrica Krahësuese e Alternativave.....	27
7.7 Përzgjedhja e Skenarit Optimal	28
KAPITULLI 8.....	28
VLERËSIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME MJEDISORE	28
KAPITULLI 9.....	30
MASAT ZBUTËSE, PARANDALUESE DHE PLANI I MENAXHIMIT MJEDISOR.....	30
KAPITULLI 10.....	31
PROGRAMI I MONITORIMIT MJEDISOR.....	31
KAPITULLI 11	32
KONSULTIMI PUBLIK DHE PJESËMARRJA E PALËVE TË INTERESIT	32
KAPITULLI 12	33
PËRFUNDIME DHE REKOMANDIME.....	33
12. ANEKSET	34
ANEKSI I.....	34
ANEKSI II	37
ANEKSI III.....	39
ANEKS V	50
ANEKSI VI.....	53
ANEKSI VII	56

Tabela e figurave

Figure 1.Harta, vendndodhja e Bashkise Mallakaster.....	42
Figure 2.Harta Administartive	43
Figure 3. Harta e Perdorimit te Propozuar te Tokes	44
Figure 4.Harta hidrografike e Bashkise Mallakaster.....	45
Figure 5. Harta e Burimeve Natyrore te Bashkise Mallakaster	47
Figure 6.Harta e zonave qe mbulohen me sherbimin menaxhimit te Mbetjeve	48
Figure 7. Vendepozitimi egzistues ne Kash ,Mallakaster	49

KAPITULLI 1

PËRMBLEDHJE JO-TEKNIKE

1.1 Qëllimi i Raportit

Ky Raport i Vlerësimit Strategjik Mjedisor (VSM) është hartuar në mbështetje të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 të Bashkisë Mallakastër. Qëllimi i raportit është të identifikojë, analizojë dhe vlerësojë ndikimet e mundshme mjedisore, sociale dhe ekonomike që mund të rezultojnë nga zbatimi i objektivave, masave dhe investimeve të parashikuara në plan.

Raporti synon të sigurojë që konsideratat mjedisore të integrohen në procesin e planifikimit vendor dhe që vendimmarrja të mbështetet në parimet e zhvillimit të qëndrueshëm, mbrojtjes së mjedisit dhe ekonomisë qarkulluese.

1.2 Përshkrim i Shkurtër i Planit

Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 përfaqëson dokumentin strategjik kryesor të Bashkisë Mallakastër për organizimin dhe zhvillimin e sistemit vendor të menaxhimit të mbetjeve gjatë periudhës së planifikimit.

Plani synon:

- ✓ përmirësimin e cilësisë dhe efikasitetit të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve;
- ✓ zgjerimin e mbulimit të shërbimit në të gjithë territorin e bashkisë;
- ✓ reduktimin e depozitimeve të pakontrolluara të mbetjeve;
- ✓ rritjen e normave të riciklimit dhe rikuperimit;
- ✓ promovimin e ndarjes së mbetjeve në burim;
- ✓ përmirësimin e ndërgjegjësimit mjedisor të komunitetit;
- ✓ forcimin e monitorimit dhe kontrollit të performancës së shërbimit.

Plani mbështetet në hierarkinë e menaxhimit të mbetjeve, duke i dhënë përparësi parandalimit, ripërdorimit, riciklimit dhe rikuperimit të materialeve përpara depozitimit përfundimtar.

1.3 Gjendja Aktuale dhe Problematikat Kryesore

Analiza e situatës ekzistuese ka evidentuar një sërë sfidash që lidhen me menaxhimin e mbetjeve në territorin e Bashkisë Mallakastër.

Problematikat kryesore përfshijnë:

- ✓ praninë e depozitimeve të pakontrolluara në zona të caktuara;
- ✓ nivelin e kufizuar të ndarjes dhe riciklimit të mbetjeve;
- ✓ nevojën për përmirësimin e infrastrukturës së grumbullimit dhe transportit;
- ✓ nevojën për forcimin e monitorimit dhe raportimit të performancës;
- ✓ nivelin e pamjaftueshëm të ndërgjegjësimit publik mbi menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve.

Këto problematika paraqesin rrezik për cilësinë e mjedisit, shëndetin publik dhe zhvillimin e qëndrueshëm të territorit.

1.4 Alternativat e Shqyrtuara

Gjatë procesit të planifikimit janë shqyrtuar tre alternativa kryesore.

Alternativa 0 – Mosveprimi Kjo alternativë parashikon vazhdimin e praktikave ekzistuese pa ndërhyrje të rëndësishme. Analiza tregon se kjo alternativë do të sillte vazhdimin e problematikave aktuale dhe degradimin gradual të performancës mjedisore.

Alternativa 1 – Përmirësim i Kufizuar i Sistemit Kjo alternativë parashikon investime të pjesshme në infrastrukturë dhe organizimin e shërbimit, por me ndikim të kufizuar në përmirësimin afatgjatë të sektorit.

Alternativa 2 – Menaxhim i Integruar dhe Ekonomi Qarkulluese Kjo alternativë kombinon investimet infrastrukturore, ndarjen në burim, riciklimin, edukimin mjedisor dhe monitorimin e performancës.

Nga analiza e kryer rezulton se kjo alternativë siguron përfitimet më të larta mjedisore, sociale dhe ekonomike dhe është përzgjedhur si skenari optimal për zbatim.

1.5 Ndikimet Kryesore Mjedisore

Vlerësimi i kryer tregon se zbatimi i planit pritet të ketë ndikim përgjithësisht pozitiv në mjedis.

Përfitimet kryesore të pritshme përfshijnë:

- ✓ reduktimin e depozitimeve të pakontrolluara të mbetjeve;
- ✓ përmirësimin e cilësisë së tokës dhe ujërave;
- ✓ reduktimin e ndotjes së ajrit nga djegia e pakontrolluar e mbetjeve;
- ✓ përmirësimin e kushteve higjieno-sanitare;
- ✓ mbrojtjen e biodiversitetit dhe habitateve natyrore;
- ✓ rritjen e ndërgjegjësimit dhe pjesëmarrjes së komunitetit.

Ndikimet negative të mundshme lidhen kryesisht me fazën e zbatimit të investimeve dhe përfshijnë zhurma, pluhur dhe rritje të përkohshme të trafikut të mjeteve të shërbimit. Këto ndikime konsiderohen lokale, afatshkurtra dhe të menaxhueshme.

1.6 Masat Kryesore Zbutëse

Për minimizimin e ndikimeve të mundshme negative rekomandohen:

- ✓ zbatimi i standardeve mjedisore gjatë realizimit të investimeve;
- ✓ monitorimi periodik i zonave të ndjeshme;
- ✓ kontrolli i depozitimeve të paligjshme;
- ✓ mirëmbajtja e rregullt e infrastrukturës së mbetjeve;
- ✓ zbatimi i planeve të emergjencës;
- ✓ forcimi i informimit dhe edukimit mjedisor të komunitetit.

Bazuar në analizën e kryer, vlerësohet se Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 i Bashkisë Mallakastër është në përputhje me parimet e zhvillimit të qëndrueshëm dhe me objektivat kombëtare për menaxhimin e mbetjeve. Ndikimet pozitive mjedisore tejkalojnë ndjeshëm ndikimet e mundshme negative, të cilat janë të kufizuara dhe të menaxhueshme përmes masave të propozuara. Për rrjedhojë, rekomandohet zbatimi i planit dhe monitorimi i vazhdueshëm i performancës së tij mjedisore.

KAPITULLI 2

METODOLOGJIA

Vlerësimi Strategjik Mjedisor (VSM) për Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 të Bashkisë Mallakastër është hartuar me qëllim integrimin e konsideratave mjedisore në procesin e planifikimit dhe vendimmarrjes strategjike në nivel vendor. Ky raport shoqëron Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve dhe synon të identifikojë, përshkruajë dhe vlerësojë ndikimet e mundshme të planit mbi mjedisin, shëndetin e njeriut, burimet natyrore dhe zhvillimin e qëndrueshëm të territorit të Bashkisë Mallakastër. Procesi i VSM-së është konceptuar si një instrument parandalues që mundëson identifikimin e hershëm të efekteve mjedisore dhe integrimin e masave për minimizimin e ndikimeve negative dhe maksimizimin e përfitimeve mjedisore që rrjedhin nga zbatimi i planit.

2.1 Baza Ligjore

Hartimi i këtij raporti mbështetet në kuadrin ligjor kombëtar dhe dokumentet strategjike që rregullojnë mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhimin e mbetjeve në Republikën e Shqipërisë.

Dokumentet kryesore të referuara janë:

- ✓ Ligji nr. 91/2013 “Për Vlerësimin Strategjik Mjedisor”;

- ✓ Ligji nr. 10431/2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”, i ndryshuar;
- ✓ Ligji nr. 10463/2011 “Për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve”, i ndryshuar;
- ✓ Ligji nr. 139/2015 “Për Vetëqeverisjen Vendore”;
- ✓ Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve;
- ✓ Plani Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve;
- ✓ Dokumentet strategjike kombëtare për zhvillimin e qëndrueshëm dhe mbrojtjen e mjedisit;
- ✓ Legjislacioni i Bashkimit Evropian në fushën e menaxhimit të mbetjeve dhe ekonomisë qarkulluese.

Ky raport është hartuar në përputhje me parimet e parandalimit, kujdesit paraprak, zhvillimit të qëndrueshëm, pjesëmarrjes së publikut dhe mbrojtjes së shëndetit të njeriut.

2.2 Qëllimi dhe Objektivat e VSM-së

Qëllimi kryesor i VSM-së është të sigurojë që zbatimi i Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të kontribuojë në përmirësimin e gjendjes mjedisore dhe në përdorimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore.

Objektivat specifike të vlerësimit janë:

- ✓ identifikimi i ndikimeve të mundshme pozitive dhe negative në mjedis;
- ✓ analizimi i alternativave të zhvillimit të sistemit të menaxhimit të mbetjeve;
- ✓ vlerësimi i përputhshmërisë së planit me objektivat kombëtare dhe ndërkombëtare mjedisore;
- ✓ përcaktimi i masave parandaluese dhe zbutëse;
- ✓ krijimi i një sistemi monitorimi për vlerësimin e performancës mjedisore gjatë zbatimit të planit;
- ✓ mbështetja e procesit të vendimmarrjes dhe transparencës publike.

2.3 Metodologjia e Përdorur

Procesi i vlerësimit është bazuar në një qasje të integruar analitike, duke kombinuar analizat dokumentare, vlerësimin e të dhënave ekzistuese, konsultimin me grupet e interesit dhe analizën krahasuese të alternativave.

Metodat kryesore të përdorura përfshijnë:

- a.) **Analiza Dokumentare** Janë shqyrtuar dokumentet strategjike kombëtare dhe vendore, raportet teknike, dokumentacioni i planit vendor, të dhënat statistikore dhe dokumentet ligjore relevante.
- b.) **Analiza e Gjendjes Bazë** Janë analizuar karakteristikat mjedisore të territorit të Bashkisë Mallakastër, përfshirë elementët fizikë, biologjikë dhe socio-ekonomikë që mund të ndikohen nga zbatimi i planit.

- c.) **Analiza e Alternativave** Janë shqyrtuar skenarë të ndryshëm zhvillimi, duke përfshirë alternativën e mosveprimit, alternativën e përmirësimit të kufizuar dhe alternativën e menaxhimit të integruar të mbetjeve, me qëllim identifikimin e opsionit më të favorshëm nga pikëpamja mjedisore dhe ekonomike.
- d.) **Analiza e Riskut** Janë identifikuar rreziqet potenciale që mund të ndikojnë në zbatimin e planit dhe janë vlerësuar probabiliteti dhe pasojat e tyre mbi mjedisin dhe performancën e sistemit.
- e.) **Konsultimi me Grupet e Interesit** Procesi është mbështetur në informacionin e mbledhur gjatë konsultimeve me përfaqësues të komunitetit, institucioneve publike, operatorëve të shërbimit dhe aktorëve të tjerë relevantë.

2.4 Burimet e Informacionit

Për hartimin e raportit janë përdorur:

- ✓ të dhënat e Bashkisë Mallakastër;
- ✓ dokumentacioni i Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031;
- ✓ statistikat zyrtare kombëtare dhe vendore;
- ✓ dokumentet strategjike kombëtare;
- ✓ literatura teknike dhe udhëzimet ndërkombëtare në fushën e menaxhimit të mbetjeve;
- ✓ informacioni i mbledhur gjatë procesit të konsultimit publik.

2.5 Kufizimet e Vlerësimit

Vlerësimi Strategjik Mjedisor është kryer mbi bazën e informacionit dhe të dhënave të disponueshme në momentin e hartimit të planit. Ndikimet e vlerësuara kanë karakter strategjik dhe nuk zëvendësojnë vlerësimet mjedisore specifike që mund të kërkohen për projekte individuale investimi gjatë fazës së zbatimit të planit.

Për këtë arsye, rezultatet e raportit duhet të interpretohen si një vlerësim strategjik orientues, i cili do të plotësohet dhe përditësohet nëpërmjet monitorimit periodik të treguesve mjedisorë dhe performancës së planit.

2.6 Struktura e Raportit

Raporti është organizuar në kapituj që paraqesin përmbledhjen e planit, analizën e gjendjes mjedisore ekzistuese, vlerësimin e alternativave, analizën e ndikimeve mjedisore, masat zbutëse, programin e monitorimit dhe përfundimet kryesore të procesit të VSM-së.

Kjo strukturë synon të sigurojë një paraqitje të qartë, transparente dhe të kuptueshme të gjetjeve dhe rekomandimeve kryesore të vlerësimit.

KAPITULLI 3

PËRSHKRIMI I PLANIT VENDOR TË MENAXHIMIT TË INTEGRUAR TË MBETJEVE

Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 përbën dokumentin strategjik kryesor të Bashkisë Mallakastër për organizimin, zhvillimin dhe përmirësimin e sistemit vendor të menaxhimit të mbetjeve gjatë periudhës së planifikimit. Plani është hartuar në përputhje me legjislacionin kombëtar për menaxhimin e mbetjeve, politikat kombëtare mjedisore dhe parimet e ekonomisë qarkulluese, duke synuar krijimin e një sistemi modern, efikas dhe financiarisht të qëndrueshëm të menaxhimit të mbetjeve në territorin e bashkisë.

Dokumenti përfaqëson instrumentin kryesor të planifikimit për organizimin e shërbimit, orientimin e investimeve dhe monitorimin e performancës së sektorit të mbetjeve.

3.1 Qëllimi i Planit

Qëllimi kryesor i planit është përmirësimi i sistemit vendor të menaxhimit të mbetjeve nëpërmjet garantimit të mbrojtjes së mjedisit, përmirësimit të cilësisë së jetës së qytetarëve dhe përdorimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore. Plani synon të krijojë një sistem të integruar që mbështetet në parimet e parandalimit të mbetjeve, ripërdorimit, riciklimit, rikuperimit dhe reduktimit të depozitimit përfundimtar.

3.2 Objektivat Strategjike

Për realizimin e qëllimit të përgjithshëm janë përcaktuar objektivat strategjike të mëposhtëm:

- a.) **Objektivi 1** Përmirësimi i cilësisë dhe mbulimit të shërbimit të menaxhimit të mbetjeve në të gjithë territorin e Bashkisë Mallakastër.
- b.) **Objektivi 2** Reduktimi i depozitimit të pakontrolluar të mbetjeve dhe eliminimi gradual i hotspot-eve mjedisore.
- c.) **Objektivi 3** Rritja e nivelit të riciklimit dhe rikuperimit të materialeve në përputhje me objektivat kombëtare dhe evropiane.
- d.) **Objektivi 4** Promovimi i ndarjes së mbetjeve në burim dhe zbatimi gradual i praktikave të ekonomisë qarkulluese.
- e.) **Objektivi 5** Forcimi i ndërgjegjësimit publik dhe pjesëmarrjes së komunitetit në menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve.
- f.) **Objektivi 6** Forcimi i kapaciteteve institucionale dhe përmirësimi i monitorimit dhe raportimit të performancës së sistemit.

3.3 Masat Kryesore të Planit

Për arritjen e objektivave strategjikë janë parashikuar një sërë masash dhe ndërhyrjesh prioritare.

Përmirësimi i Infrastrukturës së Grumbullimit

- ✓ shtimi i numrit të kontenierëve dhe pikave të grumbullimit;
- ✓ përmirësimi i shpërndarjes territoriale të infrastrukturës;
- ✓ zëvendësimi gradual i pajisjeve të amortizuara.

Përmirësimi i Transportit të Mbetjeve

- ✓ modernizimi i flotës së automjeteve;
- ✓ optimizimi i itinerareve të transportit;
- ✓ reduktimi i kostove operative dhe konsumit të karburantit.

Ndarja në Burim dhe Riciklimi

- ✓ krijimi gradual i skemave të ndarjes së mbetjeve;
- ✓ mbështetja e aktiviteteve të riciklimit;
- ✓ promovimi i ripërdorimit të materialeve.

Eliminimi i Depozitimeve të Paligjshme

- ✓ identifikimi dhe rehabilitimi i hotspot-eve mjedisore;
- ✓ monitorimi periodik i zonave problematike;
- ✓ forcimi i masave parandaluese dhe kontrolluese.

Edukimi dhe Ndërgjegjësimi Mjedisor

- ✓ organizimi i fushatave ndërgjegjësuere;
- ✓ bashkëpunimi me institucionet arsimore;
- ✓ përfshirja e komunitetit në aktivitete mjedisore.

3.4 Investimet e Parashikuara

Plani parashikon realizimin e investimeve prioritare në funksion të përmirësimit të sistemit vendor të menaxhimit të mbetjeve.

Investimet kryesore përfshijnë:

- ✓ blerjen dhe vendosjen e pajisjeve të reja të grumbullimit;
- ✓ modernizimin e mjeteve të transportit;
- ✓ përmirësimin e infrastrukturës mbështetëse;

- ✓ krijimin e kushteve për ndarjen në burim dhe riciklimin;
- ✓ investime në sistemet e monitorimit dhe raportimit.

Investimet do të realizohen në mënyrë të fazuar gjatë periudhës 2026–2031, në përputhje me prioritetet dhe burimet financiare të disponueshme.

3.5 Institucionet Përgjegjëse për Zbatimin e Planit

Zbatimi i planit kërkon bashkëpunimin e një sërë institucionesh dhe aktorësh. Institucioni përgjegjës për koordinimin e përgjithshëm të planit është Bashkia Mallakastër.

Institucionet dhe aktorët kryesorë përfshijnë:

- ✓ Bashkinë Mallakastër;
- ✓ Këshillin Bashkiak;
- ✓ strukturat përgjegjëse për mjedisin dhe shërbimet publike;
- ✓ operatorët e shërbimit të menaxhimit të mbetjeve;
- ✓ institucionet arsimore;
- ✓ organizatat e shoqërisë civile;
- ✓ bizneset dhe komunitetin lokal;
- ✓ institucionet qendrore përgjegjëse për mjedisin.

Bashkëpunimi ndërinstitucional konsiderohet faktor kyç për realizimin me sukses të objektivave të planit.

3.6 Burimet e Financimit

Financimi i planit do të mbështetet në një kombinim burimesh financiare publike dhe të jashtme.

Burimet kryesore përfshijnë:

- ✓ buxhetin e Bashkisë Mallakastër;
- ✓ tarifën e shërbimit të menaxhimit të mbetjeve;
- ✓ transfertat nga buxheti i shtetit;
- ✓ fondet kombëtare të zhvillimit;
- ✓ programet dhe fondet e Bashkimit Evropian;
- ✓ grantet dhe donacionet nga partnerët ndërkombëtarë;
- ✓ partneritetet me sektorin privat.

Diversifikimi i burimeve të financimit synon garantimin e qëndrueshmërisë financiare të planit gjatë gjithë periudhës së zbatimit.

3.7 Rezultatet e Pritshme

Zbatimi i planit pritet të sjellë përmirësime të ndjeshme në performancën e sektorit të menaxhimit të mbetjeve dhe në gjendjen e mjedisit. Rezultatet kryesore të pritshme përfshijnë:

- ✓ rritjen e mbulimit me shërbim në të gjithë territorin e bashkisë;
- ✓ reduktimin e ndotjes nga depozitimet e pakontrolluara;
- ✓ rritjen e normës së riciklimit dhe rikuperimit të materialeve;
- ✓ përmirësimin e cilësisë së mjedisit dhe shëndetit publik;
- ✓ rritjen e ndërgjegjësimit mjedisor të komunitetit;
- ✓ përmirësimin e eficiencës financiare dhe operative të sistemit.

Këto rezultate do të kontribuojnë në arritjen e objektivave kombëtare për menaxhimin e integruar të mbetjeve dhe në përmirësimin e cilësisë së jetës së qytetarëve të Bashkisë Mallakastër. Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 paraqet një qasje të integruar dhe afatgjatë për zhvillimin e sektorit të mbetjeve në Bashkinë Mallakastër. Objektivat, masat dhe investimet e planifikuara synojnë krijimin e një sistemi modern, të qëndrueshëm dhe në përputhje me standardet kombëtare dhe evropiane, duke garantuar mbrojtjen e mjedisit dhe përmirësimin e mirëqenies së komunitetit lokal.

KAPITULLI 4

MARRËDHËNIA E PLANIT ME DOKUMENTET E TJERA STRATEGJIKE DHE OBJEKTIVAT MJEDISORE

Një nga elementët kryesorë të procesit të Vlerësimit Strategjik Mjedisor është analiza e përputhshmërisë së planit me politikat, strategjitë dhe objektivat mjedisore të miratuara në nivel kombëtar, vendor dhe ndërkombëtar. Ky kapitull synon të vlerësojë shkallën në të cilën Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 i Bashkisë Mallakastër kontribuon në arritjen e objektivave të politikave publike në fushën e mbrojtjes së mjedisit, menaxhimit të mbetjeve, zhvillimit të qëndrueshëm dhe integritit evropian. Analiza e përputhshmërisë siguron që objektivat dhe masat e planit të mos bien në kundërshtim me dokumentet strategjike ekzistuese dhe të kontribuojnë në mënyrë pozitive në realizimin e tyre.

4.1 Përputhshmëria me Kuadrin Ligjor dhe Strategjik Kombëtar

4.1.1 Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve

Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve përcakton vizionin dhe objektivat afatgjata për zhvillimin e një sistemi modern dhe të qëndrueshëm të menaxhimit të mbetjeve në Republikën e Shqipërisë.

Objektivat kryesore të kësaj strategjie përfshijnë:

- ✓ reduktimin e gjenerimit të mbetjeve;
- ✓ rritjen e ripërdorimit dhe riciklimit;
- ✓ minimizimin e depozitimit përfundimtar;
- ✓ përmirësimin e infrastrukturës së menaxhimit të mbetjeve;
- ✓ mbrojtjen e shëndetit publik dhe mjedisit.

Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve i Bashkisë Mallakastër është plotësisht në përputhje me këto objektiva, pasi parashikon masa konkrete për përmirësimin e grumbullimit, rritjen e riciklimit, eliminimin e depozitimeve të pakontrolluara dhe forcimin e monitorimit të performancës.

4.1.2 Plani Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve

Plani Kombëtar përcakton drejtimit kryesore për organizimin territorial të sistemit të menaxhimit të mbetjeve dhe zhvillimin e infrastrukturës së nevojshme në nivel kombëtar dhe rajonal.

Masat e parashikuara në planin vendor janë në përputhje me:

- ✓ hierarkinë e menaxhimit të mbetjeve;
- ✓ parimin e afërsisë;
- ✓ parimin e vetë-mjaftueshmërisë;
- ✓ parimin “ndotësi paguan”.

Plani kontribuon në përmbushjen e objektivave kombëtare për reduktimin e depozitimit dhe rritjen e normave të riciklimit.

4.1.3 Strategjia Kombëtare për Mbrojtjen e Mjedisit

Objektivat e strategjisë kombëtare për mbrojtjen e mjedisit lidhen me:

- ✓ përmirësimin e cilësisë së ajrit;
- ✓ mbrojtjen e ujërave;
- ✓ mbrojtjen e tokës;
- ✓ ruajtjen e biodiversitetit;
- ✓ reduktimin e ndotjes.

Përmes masave të propozuara për menaxhimin e mbetjeve, plani kontribuon drejtpërdrejt në arritjen e këtyre objektivave.

4.1.4 Strategjitë Kombëtare për Ndryshimet Klimatike

Menaxhimi i qëndrueshëm i mbetjeve konsiderohet një komponent i rëndësishëm në reduktimin e emetimeve të gazeve serrë.

Masat e planit që lidhen me:

- ✓ reduktimin e djegies së pakontrolluar të mbetjeve;
- ✓ promovimin e riciklimit;
- ✓ përmirësimin e eficiencës së transportit;

kontribuojnë në reduktimin e ndikimeve klimatike dhe në mbështetjen e objektivave kombëtare për tranzicionin drejt ekonomisë së gjelbër.

4.2 Përputhshmëria me Politikat dhe Direktivën e Bashkimit Evropian

Procesi i përafrimit të legjislacionit shqiptar me *acquis communautaire* kërkon harmonizimin gradual të politikave dhe praktikave të menaxhimit të mbetjeve me standardet evropiane.

Plani Vendor është në përputhje me parimet e politikave të Bashkimit Evropian në fushën e mbetjeve, të cilat bazohen në:

- ✓ parandalimin e krijimit të mbetjeve;
- ✓ ripërdorimin;
- ✓ riciklimin;
- ✓ rikuperimin;
- ✓ minimizimin e depozitimit.

Gjithashtu, plani promovon parimet e ekonomisë qarkulluese duke synuar rritjen e përdorimit efikas të burimeve dhe reduktimin e humbjes së materialeve të vlefshme

4.3 Përputhshmëria me Dokumentet e Planifikimit Vendor

4.3.1 Plani i Përgjithshëm Vendor (PPV)

Masat dhe investimet e parashikuara në Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve janë në përputhje me orientimet territoriale dhe zhvillimore të Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Mallakastër.

Zbatimi i planit nuk parashikon aktivitete që bien në kundërshtim me përdorimin e planifikuar të territorit apo me objektivat e zhvillimit vendor.

4.3.2 Dokumentet e Zhvillimit Vendor

Plani është gjithashtu në përputhje me:

- ✓ prioritetet e zhvillimit ekonomik vendor;
- ✓ objektivat e përmirësimit të shërbimeve publike;
- ✓ politikat për mbrojtjen e mjedisit;
- ✓ iniciativat për zhvillimin e qëndrueshëm të komunitetit.

Përmirësimi i sistemit të menaxhimit të mbetjeve konsiderohet një faktor i rëndësishëm për rritjen e cilësisë së jetës dhe atraktivitetit të territorit.

4.4 Objektivat Kryesore Mjedisore të Relevante për Planin

Në kuadër të VSM-së janë identifikuar objektivat mjedisore që lidhen drejtpërdrejt me zbatimin e planit.

Objektivi 1 Reduktimi i ndotjes së tokës dhe ujërave nga depozitimet e pakontrolluara të mbetjeve.

Objektivi 2 Përmirësimi i cilësisë së ajrit përmes reduktimit të djegies së pakontrolluar të mbetjeve.

Objektivi 3 Mbrojtja e biodiversitetit dhe habitateve natyrore nga ndikimet e menaxhimit joefektiv të mbetjeve.

Objektivi 4 Përmirësimi i kushteve higjieno-sanitare dhe mbrojtja e shëndetit publik.

Objektivi 5 Rritja e efikasitetit të përdorimit të burimeve nëpërmjet promovimit të riciklimit dhe ekonomisë qarkulluese.

Objektivi 6 Forcimi i ndërgjegjësimit mjedisor dhe pjesëmarrjes së publikut në menaxhimin e mbetjeve.

4.4.1 Matrica e Përputhshmërisë Strategjike

Dokumenti Strategjik	Shkalla e Përputhshmërisë	Vlerësimi
Strategjia Kombëtare e Mbetjeve	E lartë	Pozitive
Plani Kombëtar i Mbetjeve	E lartë	Pozitive
Strategjia e Mjedisit	E lartë	Pozitive
Politikat Klimatike Kombëtare	Mesatare – E lartë	Pozitive
Politikat e BE-së për Mbetjet	E lartë	Pozitive
Plani i Përgjithshëm Vendor	E lartë	Pozitive
Dokumentet e Zhvillimit Vendor	E lartë	Pozitive

Analiza e kryer tregon se Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 i Bashkisë Mallakastër është në përputhje të plotë me kuadrin strategjik dhe ligjor kombëtar, me prioritetet e Bashkimit Evropian në fushën e menaxhimit të mbetjeve dhe me dokumentet e planifikimit vendor.

Objektivat dhe masat e planifikuara mbështesin drejtpërdrejt mbrojtjen e mjedisit, përmirësimin e shëndetit publik dhe promovimin e zhvillimit të qëndrueshëm. Si rezultat, nuk identifikohen konflikte strategjike ndërmjet planit dhe dokumenteve të tjera relevante të politikave publike.

KAPITULLI 5

GJENDJA AKTUALE E MJEDISIT (LINJA BAZË MJEDISORE)

Ky kapitull paraqet gjendjen aktuale të mjedisit në territorin e Bashkisë Mallakastër dhe shërben si linjë bazë për vlerësimin e ndikimeve të mundshme që mund të rezultojnë nga zbatimi i Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031. Analiza e gjendjes ekzistuese është një komponent thelbësor i procesit të Vlerësimit Strategjik Mjedisor, pasi mundëson identifikimin e elementeve mjedisore që mund të ndikohen nga masat dhe investimet e planifikuara. Vlerësimi është fokusuar në komponentët kryesorë të mjedisit, duke përfshirë karakteristikat fizike, biologjike dhe socio-ekonomike të territorit.

5.1 Pozicioni Gjeografik dhe Karakteristikat Territoriale

Bashkia Mallakastër ndodhet në pjesën jugperëndimore të Shqipërisë dhe përfaqëson një territor me karakter të theksuar kodrinor dhe rural. Territori i bashkisë përfshin qendrën urbane të Ballshit dhe një numër të konsiderueshëm njësisish administrative dhe vendbanimesh rurale. Pozicioni gjeografik dhe shpërndarja e vendbanimeve krijojnë sfida të veçanta për organizimin e shërbimeve publike, përfshirë grumbullimin, transportin dhe menaxhimin e mbetjeve.

Karakteristi i shpërndarë i popullsisë, distancat ndërmjet vendbanimeve dhe relievi kodrinor ndikojnë drejtpërdrejt në kostot operative dhe efikasitetin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve.

5.1.1 Klima dhe Kushtet Meteorologjike

Bashkia Mallakastër karakterizohet nga klimë mesdhetare me verë të nxehtë dhe të thatë dhe dimër relativisht të butë e me reshje. Temperaturat e larta gjatë sezonit veror ndikojnë në proceset e dekompozimit të mbetjeve organike dhe mund të shkaktojnë probleme të lidhura me aromat, praninë e insekteve dhe rritjen e riskut të zjarreve në zonat ku mbetjet depozitohen në mënyrë të pakontrolluar.

Reshjet atmosferike mund të ndikojnë në transportin e ndotësve drejt trupave ujore dhe në krijimin e rrjedhjeve të ndotura në zonat ku mbetjet nuk menaxhohen sipas standardeve mjedisore.

5.1.2 Burimet Ujore

Territori i Bashkisë Mallakastër përfshin një rrjet burimesh ujore sipërfaqësore dhe nëntokësore që kanë rëndësi për furnizimin me ujë, aktivitetet bujqësore dhe ekosistemet lokale.

Menaxhimi joefektiv i mbetjeve paraqet potencial për ndikim negativ në cilësinë e këtyre burimeve ujore përmes:

- ✓ infiltrimit të ndotësve në ujërat nëntokësore;
- ✓ transportit të mbetjeve nga reshjet;
- ✓ depozitimit të mbetjeve pranë rrjedhave ujore;
- ✓ ndotjes nga lëngjet e krijuara gjatë dekompozimit të mbetjeve.

Përmirësimi i sistemit të menaxhimit të mbetjeve pritet të reduktojë ndjeshëm këto rreziqe.

5.1.3 Tokat dhe Përdorimi i Territorit

Territori i bashkisë karakterizohet nga sipërfaqe me përdorim bujqësor, kullota, pyje dhe zona urbane. Toka përbën një burim të rëndësishëm ekonomik për komunitetin lokal dhe mbrojtja e saj nga ndotja është një prioritet mjedisor.

Problematikat që lidhen me menaxhimin e mbetjeve dhe që mund të ndikojnë në cilësinë e tokës përfshijnë:

- depozitimet e pakontrolluara;
- hedhjen e mbetjeve inerte në zona të papërshtatshme;
- djegien e mbetjeve në mjedis të hapur;
- shpërndarjen e mbetjeve plastike në sipërfaqe bujqësore dhe natyrore.

5.1.4 Biodiversiteti dhe Ekosistemet

Bashkia Mallakastër zotëron ekosisteme natyrore me vlera të rëndësishme ekologjike, të lidhura me pyjet, kullotat, habitatet natyrore dhe peizazhin karakteristik të zonës.

Menaxhimi joefektiv i mbetjeve mund të krijojë presione mbi biodiversitetin përmes:

- degradimit të habitateve;
- ndotjes së tokës dhe ujit;
- shpërndarjes së mbetjeve plastike në mjedis;
- shqetësimit të faunës lokale.

Masat e parashikuara në plan kontribuojnë në reduktimin e këtyre presioneve dhe në mbrojtjen e ekosistemeve natyrore.

5.1.5 Cilësia e Ajrit

Një nga problematikat mjedisore që lidhen me menaxhimin e mbetjeve është ndotja e ajrit si rezultat i djegies së pakontrolluar të mbetjeve.

Djegia e mbetjeve në ambiente të hapura mund të shkaktojë:

- çlirimin e grimcave të imta;
- emetimin e gazeve ndotëse;
- përkeqësimin e cilësisë së ajrit në zonat e banuara;
- ndikime negative në shëndetin publik.

Përmirësimi i sistemit të grumbullimit dhe eliminimi i depozitimeve të pakontrolluara pritet të kontribuojnë në përmirësimin e cilësisë së ajrit.

5.1.6 Shëndeti Publik

Shëndeti publik është i lidhur ngushtë me cilësinë e shërbimeve të menaxhimit të mbetjeve.

Menaxhimi joefektiv i mbetjeve mund të ndikojë në:

- ✓ përhapjen e vektorëve të sëmundjeve;
- ✓ rritjen e riskut për ndotjen e mjedisit;
- ✓ krijimin e kushteve të papërshtatshme higjieno-sanitare;
- ✓ përkeqësimin e cilësisë së jetës së komunitetit.

Përmirësimi i sistemit të menaxhimit të mbetjeve pritet të sjellë përfitime të drejtpërdrejta për shëndetin dhe mirëqenien e popullsisë.

5.1.7 Gjendja Aktuale e Menaxhimit të Mbetjeve

Sistemi aktual i menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Mallakastër bazohet kryesisht në grumbullimin dhe transportin e mbetjeve komunale.

Megjithëse janë ndërmarrë përmirësime të vazhdueshme në organizimin e shërbimit, mbeten një sërë sfidash që lidhen me:

- ✓ nevojën për zgjerimin e mbulimit me shërbim;
- ✓ rritjen e kapaciteteve infrastrukture;
- ✓ zhvillimin e skemave të riciklimit;
- ✓ përmirësimin e monitorimit të performancës;
- ✓ eliminimin e plotë të depozitimeve të pakontrolluara.

Këto sfida janë adresuar në objektivat dhe masat e parashikuara në plan.

5.1.8 Problematikat Kryesore Mjedisore të Identifikuara

Bazuar në analizën e gjendjes ekzistuese, problematikat kryesore mjedisore që kërkojnë ndërhyrje përfshijnë:

- ✓ depozitimet e paligjshme të mbetjeve;
- ✓ nivelin e ulët të riciklimit;
- ✓ mungesën e ndarjes së mbetjeve në burim;

- ✓ ndotjen e mundshme të tokës dhe ujërave;
- ✓ djegien e mbetjeve në ambiente të hapura;
- ✓ ndërgjegjësimin e pamjaftueshëm mjedisor;
- ✓ nevojën për forcimin e monitorimit dhe kontrollit institucional.

Këto problematika përbëjnë bazën mbi të cilën janë ndërtuar objektivat dhe masat e Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve. Analiza e linjës bazë mjedisore tregon se Bashkia Mallakastër disponon burime natyrore dhe vlera mjedisore të rëndësishme që kërkojnë mbrojtje dhe menaxhim të qëndrueshëm. Megjithëse janë identifikuar sfida të lidhura me menaxhimin e mbetjeve, situata paraqet potencial të konsiderueshëm për përmirësim nëpërmjet zbatimit të masave dhe investimeve të parashikuara në plan. Kjo linjë bazë përbën referencën kryesore për vlerësimin e ndikimeve mjedisore të paraqitura në kapitujt vijues të raportit.

KAPITULLI 6

OBJEKTIVAT MJEDISORE DHE PROBLEMET KRYESORE MJEDISORE

Ky kapitull identifikon objektivat kryesore mjedisore që lidhen me Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 dhe analizon problematikën mjedisore që kërkojnë adresim përmes zbatimit të planit.

Bazuar në analizën e gjendjes aktuale të mjedisit, janë identifikuar çështjet kryesore mjedisore që ndikojnë ose mund të ndikohen nga aktivitetet e menaxhimit të mbetjeve në territorin e Bashkisë Mallakastër.

Objektivat mjedisore të paraqitura në këtë kapitull shërbejnë si bazë për vlerësimin e alternativave, analizën e ndikimeve dhe përcaktimin e masave zbutëse të trajtuara në kapitujt pasues.

6.2 Parimet Mjedisore të Zbatueshme

Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve mbështetet në parimet themelore të mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm.

Këto parime përfshijnë:

Parimi i Parandalimit Parandalimi i krijimit të mbetjeve konsiderohet masa më efektive për mbrojtjen e mjedisit dhe reduktimin e kostove të menaxhimit.

Parimi i Kujdesit Paraprak Në rastet kur ekziston rreziku i dëmtimit të mjedisit, mungesa e sigurisë së plotë shkencore nuk duhet të përdoret si arsye për të shtyrë masat parandaluese.

Parimi “Ndotësi Paguej” Kostot e menaxhimit të mbetjeve dhe rehabilitimit të dëmeve mjedisore duhet të përballohen nga subjektet që shkaktojnë ndotjen.

Parimi i Hierarkisë së Mbetjeve Menaxhimi i mbetjeve duhet të ndjekë renditjen prioritare: Parandalimi, Ripërdorimi, Riciklimi, Rikuperimi, Depozitimi përfundimtar.

Parimi i Zhvillimit të Qëndrueshëm Nevojat aktuale duhet të plotësohen pa kompromentuar aftësinë e brezave të ardhshëm për të përmbushur nevojat e tyre.

6.3 Objektivat Kryesore Mjedisore

Në kuadër të këtij vlerësimi janë identifikuar objektivat mjedisore që duhet të mbështeten nga zbatimi i planit.

Objektivi Mjedisor 1 Mbrojtja e Tokës nga Ndotja Synohet reduktimi i ndotjes së tokës që shkaktohet nga depozitimet e pakontrolluara të mbetjeve dhe nga praktikat jo të qëndrueshme të menaxhimit të tyre.

Objektivi Mjedisor 2 Mbrojtja e Burimeve Ujore Synohet parandalimi i ndotjes së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore nga rrjedhjet e mbetjeve dhe depozitimet e pakontrolluara.

Objektivi Mjedisor 3 Përmirësimi i Cilësisë së Ajrit Objektivi fokusohet në reduktimin e ndotjes së ajrit që mund të shkaktohet nga djegia e pakontrolluar e mbetjeve dhe nga aktivitetet e lidhura me menaxhimin e tyre.

Objektivi Mjedisor 4 Ruajtja e Biodiversitetit Synohet mbrojtja e habitateve natyrore dhe minimizimi i ndikimeve mbi florën dhe faunën lokale.

Objektivi Mjedisor 5 Mbrojtja e Shëndetit Publik Objektivi synon reduktimin e rreziqeve shëndetësore që lidhen me grumbullimin, depozitimin dhe trajtimin joefektiv të mbetjeve.

Objektivi Mjedisor 6 Rritja e Eficiencës së Përdorimit të Burimeve Përmes promovimit të riciklimit dhe ekonomisë qarkulluese synohet reduktimi i konsumit të burimeve natyrore dhe rritja e përdorimit të materialeve të rikuperueshme.

Objektivi Mjedisor 7 Përmirësimi i Ndërgjegjësisë Mjedisore Objektivi synon forcimin e kulturës mjedisore dhe pjesëmarrjes së qytetarëve në menaxhimin e qëndrueshëm të mbetjeve.

6.4 Problemet Kryesore Mjedisore të Identifikuara

Analiza e linjës bazë mjedisore ka evidentuar një sërë problematikash që kërkojnë adresim nëpërmjet masave të planifikuara.

Depozitimet e Pakontrolluara të Mbetjeve Prania e depozitimeve të pakontrolluara përbën një nga burimet kryesore të ndotjes së mjedisit dhe cenimit të peizazhit natyror.

Këto depozitime mund të shkaktojnë:

- ✓ ndotje të tokës;
- ✓ ndotje të ujërave;
- ✓ përhapje të aromave të pakëndshme;
- ✓ degradim të habitateve natyrore.

Djegia e Pakontrolluar e Mbetjeve Djegia e mbetjeve në ambiente të hapura përbën një rrezik serioz për cilësinë e ajrit dhe shëndetin publik.

Pasojat kryesore përfshijnë:

- ✓ emetimin e grimcave të imta;
- ✓ çlirim të gazeve toksike;
- ✓ rritjen e riskut të zjarreve;
- ✓ ndikime negative në sistemin respirator.

Niveli i Kufizuar i Riciklimit Normat e ulëta të riciklimit kufizojnë mundësinë për rikuperimin e materialeve dhe rrisin sasinë e mbetjeve që kërkojnë depozitim përfundimtar.

Mungesa e Ndarjes së Mbetjeve në Burim Mungesa e ndarjes së mbetjeve në burim vështirëson proceset e riciklimit dhe ul efikasitetin e sistemit të menaxhimit.

Presioni mbi Burimet Natyrore Konsumi i vazhdueshëm i lëndëve të para dhe niveli i ulët i rikuperimit të materialeve krijojnë presion mbi burimet natyrore dhe mjedisin.

Ndërgjegjësimi i Pamjaftueshëm Mjedisor Pjesëmarrja e kufizuar e komunitetit në praktikat e menaxhimit të qëndrueshëm të mbetjeve mbetet një sfidë e rëndësishme për arritjen e objektivave afatgjata.

6.5 Ndjeshmëria Mjedisore e Territorit

Brenda territorit të Bashkisë Mallakastër ekzistojnë zona dhe komponentë mjedisorë që kërkojnë vëmendje të veçantë gjatë zbatimit të planit.

Këto përfshijnë:

- ✓ burimet ujore sipërfaqësore dhe nëntokësore;
- ✓ tokat bujqësore me vlerë ekonomike;
- ✓ habitatet natyrore;
- ✓ zonat e banuara;
- ✓ infrastrukturën publike dhe sociale.

Masat e planifikuara duhet të sigurojnë që ndikimet e mundshme mbi këto elemente të minimizohen dhe të monitorohen vazhdimisht.

6.6 Lidhja e Objektivave Mjedisore me Planin

Analiza e kryer tregon se objektivat strategjikë të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve janë në përputhje të drejtpërdrejtë me objektivat mjedisore të identifikuara. Masat për përmirësimin e grumbullimit, eliminimin e depozitimeve të paligjshme, promovimin e riciklimit dhe edukimin mjedisor kontribuojnë drejtpërdrejt në:

- ✓ mbrojtjen e tokës dhe ujërave;
- ✓ përmirësimin e cilësisë së ajrit;
- ✓ mbrojtjen e biodiversitetit;
- ✓ reduktimin e rreziqeve për shëndetin publik;
- ✓ rritjen e përdorimit efikas të burimeve natyrore.

Analiza e objektivave dhe problematikave mjedisore tregon se sfidat kryesore të identifikuara në territorin e Bashkisë Mallakastër lidhen me nevojën për përmirësimin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve, reduktimin e ndotjes dhe promovimin e praktikave të qëndrueshme. Objektivat mjedisore të përcaktuara në këtë kapitull përbëjnë bazën për analizën e alternativave dhe për vlerësimin e ndikimeve mjedisore që paraqiten në kapitujt vijues të raportit. Zbatimi i suksesshëm i planit pritet të kontribuojë në mënyrë të konsiderueshme në përmirësimin e gjendjes mjedisore dhe të cilësisë së jetës në Bashkinë Mallakastër.

KAPITULLI 7

ANALIZA E ALTERNATIVAVE DHE PËRZGJEDHJA E SKENARIT OPTIMAL

7.1 Hyrje

Në përputhje me kërkesat e Ligjit nr. 91/2013 “Për Vlerësimin Strategjik Mjedisor”, procesi i hartimit të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 ka përfshirë analizimin e alternativave të mundshme për organizimin dhe zhvillimin e sistemit vendor të menaxhimit të mbetjeve. Qëllimi i analizës së alternativave është identifikimi i opsionit që siguron balancën më të mirë ndërmjet mbrojtjes së mjedisit, eficiencës teknike, përballueshmërisë financiare dhe përfitimeve sociale për komunitetin.

Alternativat janë vlerësuar duke marrë në konsideratë ndikimet e tyre të mundshme mbi mjedisin, shëndetin publik, kostot e investimit dhe operimit, kapacitetet institucionale dhe objektivat afatgjata të zhvillimit të qëndrueshëm.

7.2 Metodologjia e Vlerësimit të Alternativave

Alternativat janë analizuar mbi bazën e kriterëve të mëposhtme:

Kritere Mjedisore

- ndikimi në cilësinë e ajrit;
- ndikimi në tokë dhe ujëra;
- ndikimi në biodiversitet;
- reduktimi i ndotjes;
- potenciali për riciklim dhe rikuperim.

Kritere Sociale

- ndikimi në shëndetin publik;
- cilësia e shërbimit për qytetarët;
- pranueshmëria sociale;
- përmirësimi i kushteve të jetesës.

Kritere Teknike

- realizueshmëria teknike;
- kapacitetet ekzistuese institucionale;
- lehtësia e zbatimit;
- fleksibiliteti operacional.

Kritere Financiare

- kostoja fillestare e investimit;
- kostot operative;
- qëndrueshmëria financiare;
- mundësia e financimit nga programe kombëtare dhe ndërkombëtare.

7.3 Alternativa 0 – Mosveprimi (Status Quo)

Kjo alternativë parashikon vazhdimin e sistemit aktual pa investime të reja dhe pa ndërhyrje të rëndësishme strukturore.

Në këtë skenar:

- sistemi i grumbullimit do të vazhdonte me kapacitetet aktuale;
- riciklimi do të mbetet në nivele të kufizuara;
- depozitimet e pakontrolluara do të vazhdonin të përbënin problem mjedisor;
- do të rritej presioni mbi mjedisin dhe shëndetin publik.

Avantazhet

- nuk kërkon investime shtesë afatshkurtra;
- nuk krijon nevoja të menjëhershme financiare.

Disavantazhet

- përkeqësim gradual i situatës mjedisore;
- rritje e kostove afatgjata;
- mospërmbyshje e objektivave kombëtare;
- rrezik për sanksione administrative dhe mjedisore;
- nivel i ulët i performancës së sistemit.

Vlerësim i Përgjithshëm

Kjo alternativë konsiderohet e papranueshme nga pikëpamja mjedisore dhe strategjike.

7.4 Alternativa 1 – Përmirësim i Kufizuar i Sistemit

Kjo alternativë parashikon përmirësime të pjesshme të sistemit ekzistues, kryesisht në aspektin e grumbullimit dhe transportit të mbetjeve.

Masat kryesore përfshijnë:

- shtimin e pjesshëm të kontenierëve;
- rinovimin gradual të flotës;

- përmirësime të kufizuara organizative.

Avantazhet

- kërkon investime më të ulëta;
- realizohet më lehtë në afat të shkurtër;
- sjell përmirësime të menjëhershme operative.

Disavantazhet

- nuk adreson plotësisht problematikat ekzistuese;
- ndikim i kufizuar në riciklim;
- përfitime të moderuara mjedisore;
- nuk mbështet plotësisht ekonominë qarkulluese.

Vlerësim i Përgjithshëm

Alternativa përmirëson performancën aktuale, por nuk garanton transformimin e nevojshëm afatgjatë të sektorit.

7.5 Alternativa 2 – Menaxhim i Integruar i Mbetjeve dhe Ekonomi Qarkulluese

Kjo alternativë përfaqëson skenarin e propozuar nga Plani Vendor dhe bazohet në një qasje të integruar të menaxhimit të mbetjeve.

Elementët kryesorë përfshijnë:

- zgjerimin dhe modernizimin e infrastrukturës;
- rritjen e mbulimit me shërbim;
- ndarjen graduale të mbetjeve në burim;
- zhvillimin e skemave të riciklimit;
- eliminimin e depozitimeve të paligjshme;
- forcimin e monitorimit dhe kontrollit;
- edukimin dhe ndërgjegjësimin e komunitetit.

Avantazhet

Përfitime Mjedisore

- reduktim i ndotjes së tokës dhe ujërave;
- përmirësim i cilësisë së ajrit;
- reduktim i djegies së pakontrolluar të mbetjeve;
- mbrojtje më e mirë e biodiversitetit.

Përfitime Sociale

- përmirësim i shëndetit publik;
- rritje e cilësisë së jetës;
- rritje e kënaqësisë së qytetarëve ndaj shërbimit.

Përfitime Ekonomike

- reduktim i kostove afatgjata;
- rritje e eficiencës operationale;
- krijim potencial i aktiviteteve të lidhura me riciklimin;
- akses më i mirë në programe financimi.

Përfitime Institucionale

- forcim i kapaciteteve administrative;
- përmirësim i sistemit të monitorimit;
- rritje e transparencës dhe raportimit.

Disavantazhet

- kërkon investime fillestare më të larta;
- kërkon angazhim institucional afatgjatë;
- kërkon ndryshim gradual të sjelljes së komunitetit.

Vlerësim i Përgjithshëm

Megjithëse kërkon investime dhe angazhim më të madh, kjo alternativë ofron përfitimet më të larta dhe më të qëndrueshme në afat të gjatë.

7.6 Matrica Krahasuese e Alternativave

Kriteri	Alternativa 0	Alternativa 1	Alternativa 2
Mbrojtja e Mjedisit	E ulët	Mesatare	Shumë e lartë
Shëndeti Publik	E ulët	Mesatare	Shumë e lartë
Riciklimi	E ulët	E kufizuar	E lartë
Qëndrueshmëria Financiare	E ulët	Mesatare	E lartë
Realizueshmëria Teknike	Mesatare	E lartë	E lartë
Përputhshmëria me Politikat Kombëtare	E ulët	Mesatare	Shumë e lartë
Përfitimet Afatgjata	E ulët	Mesatare	Shumë e lartë

7.7 Përzgjedhja e Skenarit Optimal

Bazuar në analizën krahasuese të alternativave, Alternativa 2 – Menaxhim i Integruar i Mbetjeve dhe Ekonomi Qarkulluese vlerësohet si alternativa më e favorshme për Bashkinë Mallakastër.

Kjo alternativë siguron:

- përmbushjen e objektivave kombëtare dhe evropiane;
- mbrojtjen më të mirë të mjedisit;
- përmirësimin e shëndetit publik;
- rritjen e eficiencës së sistemit;
- qëndrueshmëri financiare afatgjatë;
- përfitime të rëndësishme sociale dhe ekonomike.

Për këtë arsye, ajo është përzgjedhur si skenari optimal për zbatim në kuadër të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031.

Analiza e alternativave demonstroi se zgjidhja e propozuar në plan paraqet opsionin më të balancuar dhe më të qëndrueshëm për zhvillimin e sektorit të menaxhimit të mbetjeve në Bashkinë Mallakastër.

Nga këndvështrimi mjedisor, social, teknik dhe financiar, alternativa e përzgjedhur siguron përfitime të konsiderueshme afatgjata dhe minimizon rreziqet e identifikuara gjatë procesit të vlerësimit strategjik mjedisor.

Po, kjo është lëvizja e duhur në këtë fazë. Nëse raporti do t'i bashkëngjitet PVMM-së dhe mund të kalojë në shqyrtim nga Ministria e Turizmit dhe Mjedisit, Kapitujt 8, 9 dhe 10 duhet të kenë gjuhë më institucionale, më analitike dhe më afër stilit të raporteve profesionale të VSM-së

KAPITULLI 8

VLERËSIMI I NDIKIMEVE TË MUNDSHME MJEDISORE

Zbatimi i Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 pritet të sjellë ndryshime të rëndësishme në mënyrën e administrimit të mbetjeve në territorin e Bashkisë Mallakastër. Për rrjedhojë, është e nevojshme të vlerësohen efektet e mundshme që masat dhe aktivitetet e planifikuara mund të kenë mbi komponentët kryesorë të mjedisit dhe mbi mirëqenien e komunitetit lokal.

Analiza e ndikimeve është kryer duke marrë në konsideratë gjendjen aktuale të mjedisit, objektivat e planit dhe ndërveprimin e tyre me faktorët natyrorë dhe socio-ekonomikë. Vlerësimi ka përfshirë ndikimet pozitive dhe negative, ndikimet direkte dhe indirekte, si dhe

efektet afatshkurtra, afatgjata dhe kumulative që mund të shfaqen gjatë periudhës së zbatimit të planit.

Nga pikëpamja e mbrojtjes së tokës, zbatimi i planit pritet të sjellë përmirësime të ndjeshme përmes reduktimit të depozitimeve të pakontrolluara dhe rehabilitimit gradual të zonave të degraduara nga mbetjet. Përmirësimi i sistemit të grumbullimit dhe transportit do të kufizojë shpërndarjen e mbetjeve në mjedis dhe do të ulë rrezikun e ndotjes së sipërfaqeve tokësore. Ndikimet negative mbi tokën parashikohen të jenë minimale dhe kryesisht të lidhura me ndërhyrjet e kufizuara infrastrukturore që mund të nevojiten gjatë zbatimit të planit.

Ndikime pozitive priten edhe mbi burimet ujore. Eliminimi gradual i venddepozitimeve të pakontrolluara dhe përmirësimi i menaxhimit të mbetjeve do të kontribuojnë në uljen e rrezikut të ndotjes së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore. Në të njëjtën kohë, përdorimi i mjeteve të përshtatshme të transportit dhe kontrolli i vazhdueshëm operacional do të minimizojnë mundësinë e incidenteve që mund të ndikojnë në cilësinë e ujërave.

Për sa i përket cilësisë së ajrit, ndikimi më i rëndësishëm pozitiv lidhet me reduktimin e djegies së pakontrolluar të mbetjeve, e cila përbën një nga burimet kryesore të ndotjes lokale. Përmirësimi i sistemit të menaxhimit të mbetjeve do të kontribuojë në reduktimin e emetimeve të pakontrolluara dhe në përmirësimin e kushteve mjedisore për popullsinë. Ndikimet negative në këtë komponent lidhen kryesisht me emetimet e automjeteve të transportit, të cilat konsiderohen të kufizuara dhe të menaxhueshme.

Në aspektin e biodiversitetit dhe habitateve natyrore, zbatimi i planit pritet të ketë ndikim përgjithësisht pozitiv. Reduktimi i depozitimeve të paligjshme dhe përmirësimi i kontrollit mjedisor do të kontribuojnë në mbrojtjen e ekosistemeve lokale dhe në reduktimin e presionit mbi habitatet natyrore. Nuk identifikohen ndikime negative të rëndësishme mbi biodiversitetin, duke qenë se plani nuk parashikon aktivitete me ndërhyrje të konsiderueshme në zona me ndjeshmëri të lartë ekologjike.

Nga këndvështrimi social dhe shëndetësor, zbatimi i planit pritet të sjellë përfitime të rëndësishme për komunitetin. Përmirësimi i kushteve higjieno-sanitare, reduktimi i ndotjes dhe rritja e cilësisë së shërbimeve publike do të ndikojnë drejtpërdrejt në përmirësimin e cilësisë së jetës dhe në mbrojtjen e shëndetit publik. Efektet negative të mundshme, si zhurmat apo shqetësimet e përkohshme gjatë aktiviteteve operationale, konsiderohen të kufizuara dhe me kohëzgjatje të shkurtër.

Në tërësi, analiza tregon se ndikimet pozitive të planit janë dukshëm më të mëdha se ndikimet negative. Efektet e mundshme negative janë kryesisht lokale, të përkohshme dhe të menaxhueshme përmes masave të përcaktuara në kapitullin vijues.

Faktori Mjedisor	Ndikimi Kryesor	Vlerësimi
Toka	Reduktim i ndotjes	Pozitiv i lartë
Ujërat	Mbrojtje më e mirë e burimeve ujore	Pozitiv i lartë

Ajri	Reduktim i djegies së mbetjeve	Pozitiv i lartë
Biodiversiteti	Mbrojtje e habitateve	Pozitiv mesatar–i lartë
Peizazhi	Përmirësim i cilësisë vizuale	Pozitiv i lartë
Shëndeti Publik	Përmirësim i kushteve higjiëno-sanitare	Pozitiv i lartë
Ekonomia Lokale	Përfitime afatgjata	Pozitiv mesatar–i lartë

KAPITULLI 9

MASAT ZBUTËSE, PARANDALUESE DHE PLANI I MENAXHIMIT MJEDISOR

Për të garantuar që zbatimi i Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të realizohet në përputhje me parimet e mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm, janë identifikuar një sërë masash parandaluese dhe zbutëse që synojnë minimizimin e ndikimeve të mundshme negative të evidentuara gjatë procesit të vlerësimit. Masat e propozuara fokusohen në parandalimin e ndotjes së tokës, ujërave dhe ajrit, si dhe në reduktimin e rreziqeve që mund të lindin gjatë grumbullimit, transportit dhe menaxhimit të mbetjeve. Një rëndësi e veçantë i kushtohet kontrollit të depozitimeve të paligjshme, mirëmbajtjes së infrastrukturës së grumbullimit dhe garantimit të funksionimit të sigurt të sistemit.

Në kuadër të mbrojtjes së tokës dhe ujërave, Bashkia Mallakastër dhe operatorët përgjegjës do të sigurojnë përdorimin e kontenierëve dhe mjeteve të transportit në gjendje të mirë teknike, duke parandaluar rrjedhjet dhe shpërndarjen e mbetjeve në mjedis. Gjithashtu, do të kryhen kontrole periodike në zonat me risk më të lartë për depozitime të pakontrolluara dhe do të merren masa të menjëhershme për rehabilitimin e tyre.

Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit do të vazhdojë zbatimi i masave kundër djegies së pakontrolluar të mbetjeve, ndërsa operacionet e transportit do të organizohen në mënyrë që të minimizojnë emetimet dhe ndikimet mbi komunitetin. Në zonat urbane do të respektohen orare të përshtatshme të grumbullimit për të kufizuar shqetësimet nga zhurmat dhe trafiku.

Një element i rëndësishëm i planit të menaxhimit mjedisor është edhe reagimi ndaj emergjencave mjedisore. Bashkia do të sigurojë procedura të qarta për trajtimin e incidenteve që mund të lidhen me aksidentet gjatë transportit, zjarret në pikat e grumbullimit apo rastet e ndotjes së papritur të mjedisit.

Për zbatimin e këtyre masave do të angazhohen strukturat përgjegjëse të bashkisë, operatorët e shërbimit dhe institucionet e monitorimit mjedisor. Përgjegjësitë do të ndahen në mënyrë të qartë, duke garantuar koordinimin institucional dhe ndjekjen e vazhdueshme të performancës mjedisore.

Nëpërmjet zbatimit të masave të propozuara, pritët që ndikimet negative të planit të reduktohen në nivele minimale, ndërsa përfitimet mjedisore dhe sociale të maksimizohen gjatë gjithë periudhës së zbatimit.

Ndikimi	Masa Zbutëse	Institucioni Përgjegjës
Depozitime ilegale	Monitorim dhe rehabilitim	Bashkia Mallakastër
Ndotja e ujërave	Kontroll i rrjedhjeve	Operatori/Bashkia
Djegia e mbetjeve	Inspektime periodike	Bashkia
Zhurmat	Respektim orari	Operatori

KAPITULLI 10

PROGRAMI I MONITORIMIT MJEDISOR

Monitorimi mjedisor përbën instrumentin kryesor për verifikimin e rezultateve të planit dhe për vlerësimin e vazhdueshëm të efekteve që zbatimi i tij mund të ketë mbi mjedisin dhe komunitetin. Në përputhje me kërkesat e Ligjit nr. 91/2013, monitorimi do të realizohet gjatë gjithë periudhës së zbatimit të planit, duke siguruar mbledhjen, analizimin dhe raportimin periodik të të dhënave.

Programi i monitorimit synon të verifikojë nëse objektivat mjedisore të planit po arrihen sipas parashikimeve dhe nëse masat zbutëse po japin rezultatet e pritshme. Në të njëjtën kohë, ai do të shërbejë si mekanizëm paralajmërues për identifikimin e hershëm të problematikave apo devijimeve që mund të kërkojnë ndërhyrje korrigjuese.

Procesi i monitorimit do të mbështetet në një sistem treguesish të matshëm që lidhen me performancën e menaxhimit të mbetjeve, gjendjen e mjedisit dhe cilësinë e shërbimit. Treguesit kryesorë do të përfshijnë mbulimin e popullsisë me shërbim, sasinë e mbetjeve të grumbulluara dhe të ricikluara, numrin e depozitimeve të paligjshme, rastet e djegies së mbetjeve, ankesat e qytetarëve dhe progresin në rehabilitimin e zonave problematike.

Monitorimi do të realizohet përmes inspektimeve në terren, analizës së raporteve operative të shërbimit, verifikimit të ankesave të qytetarëve dhe mbledhjes së të dhënave nga strukturat përgjegjëse. Rezultatet e monitorimit do të përpunohen dhe do të përfshihen në raporte periodike, të cilat do të përdoren për vlerësimin e progresit dhe për përmirësimin e vazhdueshëm të sistemit.

Një herë në vit do të hartohet Raporti Vjetor i Monitorimit Mjedisor, i cili do të paraqesë gjendjen e treguesve, krahasimin me objektivat e planit dhe rekomandimet për veprime korrigjuese, kur kjo të jetë e nevojshme. Në rast se monitorimi evidenton mosrealizim të objektiveve ose shfaqjen e ndikimeve të paparashikuara, Bashkia Mallakastër do të ndërmarrë masa korrigjuese përmes rishikimit të procedurave operative, forcimit të monitorimit apo përditësimit të programeve të investimit.

Në këtë mënyrë, Programi i Monitorimit Mjedisor siguron që zbatimi i planit të mbetet në përputhje me objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm, kërkesat ligjore dhe standardet e mbrojtjes së mjedisit, duke garantuar një proces të vazhdueshëm përmirësimi gjatë periudhës 2026–2031.

Indikatori	Vlera Bazë	Objektivi 2031	Frekuenca
Mbulimi me shërbim	75%	90%	Vjetore
Riciklimi	2%	15%	Vjetore
Depozitime ilegale	15	0	6-mujore
Ankesa qytetare	80	<25	Vjetore

KAPITULLI 11

KONSULTIMI PUBLIK DHE PJESËMARRJA E PALËVE TË INTERESIT

Procesi i hartimit të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve për Bashkinë Mallakastër është zhvilluar në përputhje me kërkesat e legjislacionit kombëtar për Vlerësimin Strategjik Mjedisor dhe parimet e pjesëmarrjes së publikut në vendimmarrje. Gjatë përgatitjes së planit dhe raportit të VSM-së është synuar siguri i transparencës, informimi i komunitetit dhe përfshirja e palëve të interesuara në procesin e planifikimit.

Konsultimet janë realizuar me përfaqësues të administratës vendore, njësive administrative, institucioneve publike, operatorëve ekonomikë, organizatave të shoqërisë civile dhe qytetarëve të Bashkisë Mallakastër. Përmes këtyre konsultimeve janë identifikuar problematikat kryesore që lidhen me menaxhimin e mbetjeve, nevojat prioritare të komunitetit dhe pritshmëritë për përmirësimin e shërbimit gjatë periudhës së zbatimit të planit. Gjatë procesit të konsultimit janë evidentuar veçanërisht shqetësime që lidhen me depozitimet e paligjshme të mbetjeve, nevojën për zgjerimin e mbulimit të shërbimit në zonat rurale, rritjen e numrit të pikave të grumbullimit dhe forcimin e masave të kontrollit mjedisor. Gjithashtu, është theksuar rëndësia e edukimit mjedisor dhe e ndërgjegjësimit të komunitetit për ndarjen e mbetjeve në burim dhe reduktimin e ndotjes.

Komentet dhe rekomandimet e marra gjatë konsultimeve janë shqyrtuar nga grupi i punës dhe janë reflektuar në objektivat, masat dhe programin e monitorimit të planit. Procesi i konsultimit ka kontribuar në përmirësimin e cilësisë së dokumentit dhe në rritjen e pranueshmërisë së tij nga komuniteti lokal dhe institucionet e interesuara.

Në përfundim, vlerësohet se procesi i konsultimit publik ka qenë një element i rëndësishëm i hartimit të planit dhe ka ndihmuar në ndërtimin e një dokumenti më të plotë, më realist dhe më të përshtatur me nevojat e Bashkisë Mallakastër.

KAPITULLI 12

PËRFUNDIME DHE REKOMANDIME

Vlerësimi Strategjik Mjedisor i Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 për Bashkinë Mallakastër ka analizuar gjendjen aktuale të mjedisit, problematikat ekzistuese të menaxhimit të mbetjeve, alternativat e mundshme të zhvillimit dhe ndikimet që mund të rezultojnë nga zbatimi i planit në periudhën e ardhshme.

Analiza e kryer tregon se plani është në përputhje me kuadrin ligjor kombëtar, dokumentet strategjike të sektorit të mbetjeve dhe objektivat e zhvillimit të qëndrueshëm. Masat e propozuara në plan mbështesin përmirësimin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve, zgjerimin e mbulimit me shërbim, rritjen e normave të riciklimit dhe eliminimin gradual të praktikave që shkaktojnë ndotje të mjedisit.

Nga vlerësimi i ndikimeve mjedisore rezulton se zbatimi i planit do të sjellë efekte pozitive të rëndësishme në cilësinë e tokës, ujërave, ajrit dhe peizazhit, si dhe në përmirësimin e kushteve të jetesës dhe të shëndetit publik. Ndikimet negative të identifikuara lidhen kryesisht me fazat e organizimit dhe funksionimit të sistemit, por ato konsiderohen të kufizuara, të përkohshme dhe të menaxhueshme përmes masave zbutëse dhe parandaluese të parashikuara në raport.

Për të garantuar realizimin e objektivave të planit, rekomandohet që Bashkia Mallakastër të sigurojë zbatimin e plotë të masave mjedisore të propozuara, të forcojë kapacitetet institucionale për monitorimin dhe kontrollin e territorit, si dhe të vazhdojë investimet në infrastrukturën e menaxhimit të mbetjeve. Një rëndësi e veçantë duhet t'i kushtohet aktiviteteve të ndërgjegjësimit publik dhe përfshirjes së komunitetit në procesin e ndarjes së mbetjeve në burim dhe mbrojtjes së mjedisit.

Bazuar në analizat e kryera dhe rezultatet e vlerësimit strategjik mjedisor, konkludohet se Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 për Bashkinë Mallakastër është mjedisorisht i pranueshëm dhe mund të zbatohet pa shkaktuar ndikime të rëndësishme negative në mjedis, me kusht që të respektohen masat e menaxhimit dhe programi i monitorimit të përcaktuara në këtë raport. Zbatimi i planit pritet të kontribuojë në përmirësimin e gjendjes mjedisore, rritjen e cilësisë së shërbimeve publike dhe zhvillimin e qëndrueshëm të territorit të Bashkisë Mallakastër.

12. ANEKSET

ANEKSI I

Tabelat e detajuara të analizës së gjendjes ekzistuese mjedisore

Treguesi	Vlera
Bashkia	Mallakastër
Qarku	Fier
Qendra administrative	Ballsh
Njësi administrative	9
Njësitë administrative	Ballsh, Qendër, Aranitas, Greshicë, Hekal, Ngraçan, Selitë, Fratar, Kutë
Sipërfaqja	rreth 329 km ²
Popullsia (Cens 2023)	Sipas të dhënave të CENSIT 2023
Territori	Kryesisht kodrinor dhe malor
Kufizohet me	Fier, Patos, Roskovec, Berat, Poliçan, Tepelenë, Selenicë

Burimi: PPV Bashkia Mallakastër; Strategjia Vendore për ZRF 2024–2030; Censit 2023.

Njësitë administrative dhe qendrat e banuara

Njësia Administrative	Qendra	Fshatrat kryesore
Ballsh	Ballsh	Qyteti Ballsh
Qendër	Dukas	Visokë, Belishovë, Belishovë e Re, Drenovë, Drenovë Fushë, Kash, Usojë, Lavdan, Lapulec, Lofkënd, Dukas

Greshicë	Greshicë	Greshicë, Greshicë e Re
Aranitas	Aranitas	Panahor, Kalenjë, Cfir, Metoh, Çyçen
Hekal	Hekal	Klos, Mollaj, Rromës
Ngraçan	Ngraçan	Riban
Selitë	Selitë	Gjerbës, Kapaj, Çërrilë
Fratar	Damës	Bejar, Gadurovë, Malas, Kremenar, Ninësh
Kutë	Kutë	Drizar, Anëbreg, Çorrush, Poçëm

Përdorimi i tokës

Kategoria	Përshkrimi
Zonë natyrore	Pyje, shkurre mesdhetare dhe kullota
Zonë bujqësore	Tokë arë, pemëtoje, ullishte dhe vreshta
Zonë urbane	Ballsh dhe qendrat e njësive administrative
Infrastrukturë	Rrugë kombëtare, rrugë lokale dhe objekte publike
Sipërfaqe ujore	Lumenj, rezervuarë dhe kanale

Rrjeti hidrografik

Elementi	Përshkrimi
Lumi Vjosë	Kufiri jugor i bashkisë
Pellgu i Semanit	Pellgu kryesor ujëmbledhës
Lumi Gjanicë	Kalon në pjesën veriore
Përroi i Lumarës	Degë e pellgut të Gjanicës
Përroi i Metohut	Degë e pellgut të Semanit
Përroi i Drenijes	Degë e pellgut të Semanit
Përroi i Kurjanit	Degë e pellgut të Semanit
Përroi i Zharrzës	Degë e pellgut të Semanit
Përroi i Samarit	Degë e pellgut të Semanit
Përroi i Visokës	Degë e pellgut të Semanit

Burimi: Harta Hidrografike; Kristo V. (1980).

Burimet ujore

Burimi	Gjendja
Lumi Vjosë	Burim strategjik ujor
Lumi Gjanicë	Burim sipërfaqësor
Rezervuarët	Shërbejnë për ujitje dhe furnizim me ujë
Përrenjtë	Rrjet i dendur sezonal
Akuiferët	Burime të rëndësishme të ujërave nëntokësore

Gjendja e komponentëve mjedisorë

Komponenti	Gjendja
Ajri	I mirë
Ujërat sipërfaqësore	Mesatare–e mirë
Ujërat nëntokësore	Të rëndësishme për furnizimin me ujë
Toka	Kryesisht bujqësore dhe pyjore
Biodiversiteti	I pasur
Peizazhi	Me vlera të larta natyrore

Burimet kryesore të ndotjes

Burimi	Ndikimi mjedisor
Venddepozitimi i Kashit	Ndotje potenciale e tokës dhe ujërave
Mbetjet urbane	Ndotje vizuale dhe e tokës
Aktivitetet bujqësore	Ndotje difuze nga plehrat dhe pesticidet
Trafiku	Emetime në ajër dhe zhurmë
Aktivitetet ekonomike	Gjenerim mbetjesh dhe ujërash të ndotura

Rreziqet natyrore dhe mjedisore

Rreziku	Zonat më të ekspozuara
Erozioni	Zonat kodrinore
Rrëshqitjet	Shpatet me pjerrësi
Përmytjet	Përgjatë lumit Vjosë dhe degëve kryesore
Zjarret	Sipërfaqet pyjore
Ndotja e ujërave	Pranë venddepozitimit dhe zonave urbane

Zonat me ndjeshmëri mjedisore

Zona	Niveli i ndjeshmërisë
Lumi Vjosë	Shumë e lartë
Lumi Gjanicë	Shumë e lartë
Rezervuarët	Shumë e lartë
Akuiferët	Shumë e lartë
Pyjet	E lartë
Tokat bujqësore	Mesatare
Zonat urbane	E ulët
Venddepozitimi i Kashit	Shumë e lartë (zonë monitorimi)

Përmbledhje e gjendjes mjedisore

Komponenti	Vlerësimi
Ajri	Mirë
Ujërat	Mirë–Mesatar
Toka	Mirë
Biodiversiteti	Mirë
Peizazhi	Shumë mirë
Menaxhimi i mbetjeve	Kërkon përmirësim
Ndjeshmëria mjedisore	E lartë në zonat ujore dhe pyjore

ANEKSI II

Matrica e Vlerësimit të Ndikimeve Mjedisore

Matrica e Vlerësimit të Ndikimeve Mjedisore sipas objektivave të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve

Objektivi / Masa e Planit	Ajri	Uji	Toka	Biodiversiteti	Peizazhi	Shëndeti i popullsisë	Ndikimi i përgjithshëm	Masa zbutëse
Rritja e mbulimit me shërbimin e grumbullimit të mbetjeve	+	+	++	+	+	++	Pozitiv	Zbatim sipas standardeve teknike
Përmirësimi i ndarjes së mbetjeve në burim	+	+	++	+	+	++	Pozitiv	Fushata ndërgjegjësimi dhe pajisje të përshtatshme
Zhvillimi i riciklimit dhe rikuperimit të mbetjeve	+	+	++	+	+	++	Shumë pozitiv	Krijimi i pikave të grumbullimit dhe bashkëpunim me operatorët
Rehabilitimi i venddepozitimit ekzistues në Kash	+	++	++	+	+	++	Shumë pozitiv	Izolim i zonës, drenazh, monitorim i lixiviatit
Mbyllja e venddepozitimeve të paligjshme	+	++	++	++	++	++	Shumë pozitiv	Pastrim dhe rehabilitim i zonave

Rritja e ndërgjegjësimit të komunitetit	0	+	+	+	+	++	Pozitiv	Fushata edukimi dhe bashkëpunim me shkollat
Përmirësimi i monitorimit mjedisor	+	++	++	++	+	++	Shumë pozitiv	Monitorim periodik dhe raportim publik
Përmirësimi i flotës së transportit të mbetjeve	+	+	+	0	+	+	Pozitiv	Mirëmbajtje e mjeteve dhe optimizim i itinerareve

Vlerësimi i rëndësisë së ndikimeve

Komponenti mjedisor	Niveli i ndikimit	Kohëzgjatja	Shtirirja	Kthyeshmëria	Vlerësimi
Ajri	Pozitiv	Afatgjatë	Bashki	Po	I ulët
Ujërat sipërfaqësore	Pozitiv	Afatgjatë	Bashki	Po	Mesatar
Ujërat nëntokësore	Pozitiv	Afatgjatë	Bashki	Po	Mesatar-i lartë
Toka	Pozitiv	Afatgjatë	Lokal	Po	Mesatar
Biodiversiteti	Pozitiv	Afatgjatë	Bashki	Po	I ulët
Peizazhi	Pozitiv	Afatmesëm	Lokal	Po	I ulët
Shëndeti publik	Pozitiv	Afatgjatë	Bashki	Po	I lartë

Vlerësimi i ndikimeve sipas fazës së zbatimit

Faza	Ndikimet kryesore	Vlerësimi	Masat e rekomanduara
Planifikimi	Ndikime të papërfillshme	Neutral	Koordinim institucional
Zbatimi	Emetime të përkohshme, zhurmë, trafik	Negativ i ulët	Kufizim i orarit të punimeve, kontroll i pluhurit
Operimi	Përmirësim i menaxhimit të mbetjeve dhe ulje e ndotjes	Pozitiv	Monitorim dhe mirëmbajtje
Pas mbylljes së objekteve	Rehabilitim mjedisor	Pozitiv	Monitorim afatgjatë

Masat zbutëse sipas komponentëve mjedisorë

Komponenti	Ndikimi i mundshëm	Masa zbutëse	Institucioni përgjegjës
Ajri	Pluhur dhe emetime gjatë transportit	Spërkatje me ujë, mirëmbajtje e mjeteve	Bashkia Mallakastër / Operatori
Ujërat	Rrezik ndotjeje nga lixiviati	Sisteme drenazhimi dhe monitorim i cilësisë së ujit	Bashkia / AKM
Toka	Ndotje nga depozitimi i pakontrolluar	Rehabilitim i venddepozitimeve	Bashkia
Biodiversiteti	Ndikime lokale	Kufizim i ndërhyrjeve në zona të ndjeshme	Bashkia / AKZM
Shëndeti publik	Ekspozim ndaj mbetjeve	Pajisje mbrojtëse dhe edukim i komunitetit	Bashkia / ISHP

Nga analiza rezulton se zbatimi i Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve për Bashkinë Mallakastër pritet të ketë ndikim neto pozitiv në komponentët kryesorë të mjedisit. Ndikimet negative janë kryesisht të përkohshme dhe lidhen me fazën e zbatimit të masave, ndërsa ndikimet pozitive afatgjata lidhen me përmirësimin e menaxhimit të mbetjeve, mbrojtjen e burimeve ujore, reduktimin e ndotjes së tokës dhe përmirësimin e shëndetit publik. Zbatimi i masave zbutëse dhe monitorimi i vazhdueshëm janë thelbësorë për të garantuar arritjen e objektivave mjedisore të planit.

ANEKSI III

Qëllimi

Plani i Monitorimit Mjedisor përcakton treguesit, metodologjinë, institucionet përgjegjëse dhe frekuencën e monitorimit për zbatimin e Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Bashkisë Mallakastër. Qëllimi është të vlerësohet efektiviteti i masave të planit, të identifikohen në kohë ndikimet e papritura dhe të mundësohet marrja e masave korrigjuese.

Monitorimi i komponentëve mjedisorë

Komponenti	Treguesi (KPI)	Metoda/Burimi i të dhënave	Frekuenca	Institucioni përgjegjës
Ajri	Numri i ankesave për pluhur dhe erëra	Inspektime dhe ankesa	6 muaj	Bashkia Mallakastër
Ajri	Gjendja e mjeteve të transportit të mbetjeve	Raporte teknike	Vjetore	Operatori i shërbimit

Ujërat sipërfaqësore	Cilësia e ujit pranë venddepozitimit	Analiza laboratorike	6 muaj	AKM / Bashkia
Ujërat nëntokësore	Parametrat bazë të cilësisë së ujit	Monitorim laboratorik	Vjetore	AKM
Toka	Sipërfaqja e rehabilituar (ha)	Raporte teknike	Vjetore	Bashkia
Biodiversiteti	Ndërhyrje në zona të ndjeshme	Inspektime në terren	Vjetore	AKZM / Bashkia
Peizazhi	Numri i venddepozitimeve të paligjshme	Evidenca në terren	6 muaj	Bashkia
Mbetjet	Sasia e mbetjeve të grumbulluara (ton/vit)	Raporte të operatorit	Tremujore	Bashkia
Mbetjet	Përqindja e popullsisë e mbuluar me shërbim	Evidenca administrative	Vjetore	Bashkia
Mbetjet	Sasia e mbetjeve të ricikluara (%)	Raporte të operatorit	Vjetore	Bashkia

Monitorimi i zbatimit të masave zbutëse

Masa	Treguesi	Objektivi	Frekuenca	Përgjegjësi
Rehabilitimi i venddepozitimit në Kash	Përfundimi i punimeve	100%	Gjatë zbatimit	Bashkia
Eliminimi i venddepozitimeve të paligjshme	Numri i venddepozitimeve të mbyllura	Në rënie	6 muaj	Bashkia
Ndarja e mbetjeve në burim	Numri i pikave të ndarjes	Në rritje	Vjetore	Bashkia / Operatori
Fushatat e ndërgjegjësimit	Numri i aktiviteteve	Të paktën 2/vit	Vjetore	Bashkia
Trajnimi i stafit	Numri i trajnimeve	Të paktën 1/vit	Vjetore	Bashkia

Treguesit kryesorë të performancës (KPI)

KPI	Njësia	Situata bazë (2024/2025)	Objektivi deri në fund të planit	Burimi
Popullsia e mbuluar me shërbimin e grumbullimit të mbetjeve	%	Shërbimi ofrohet në qytetin e Ballshit dhe në njësitë administrative sipas organizimit të Bashkisë	Rritja e mbulimit të shërbimit në të gjithë territorin e bashkisë	Bashkia Mallakastër

Sasia e mbetjeve të grumbulluara	ton/vit	Grumbullim i rregullt sipas kontratës së shërbimit	Rritje e sasisë së mbetjeve të menaxhuara në mënyrë të kontrolluar	Bashkia / Operatori
Mbetjet e ricikluara	%	Ndarja në burim është në fazë fillestare	Rritje graduale e riciklimit	Bashkia
Venddepozitime të paligjshme	Numër	Evidentohen disa zona problematike	Eliminimi i tyre dhe rehabilitimi i zonave	Bashkia
Venddepozitimi në Kash	Status	Në përdorim dhe objekt monitorimi mjedisor	Përmirësimi i menaxhimit dhe rehabilitimi sipas masave të planit	Bashkia
Ankesa të qytetarëve për mbetjet	Nr./vit	Evidentohen raste sporadike	Ulje e numrit të ankesave	Bashkia
Fushata ndërgjegjësimi	Nr./vit	Organizohen aktivitete periodike	Të paktën 2–3 aktivitete në vit	Bashkia
Sipërfaqe e rehabilituar nga venddepozitimet e paligjshme	ha	Fillestare	Rritje progresive	Bashkia

Raportimi dhe rishikimi i planit

Aktiviteti	Frekuenca	Përgjegjësi
Raporti i monitorimit	Vjetore	Bashkia Mallakastër
Përditësimi i treguesve	Vjetore	Bashkia / Operatori
Rishikimi i planit të monitorimit	Çdo 3–5 vjet ose sipas nevojës	Bashkia në bashkëpunim me institucionet përkatëse.

Zbatimi i këtij plani monitorimi do të mundësojë ndjekjen sistematike të ndikimeve mjedisore të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve, verifikimin e efektivitetit të masave zbutëse dhe përmirësimin e vazhdueshëm të performancës mjedisore të Bashkisë Mallakastër. Rezultatet e monitorimit duhet të dokumentohen në raporte periodike dhe të përdoren për përditësimin e planit dhe marrjen e masave korrigjuese kur është e nevojshme.

ANEKSI IV

Hartat tematike

Harta e Vendndodhjes së Bashkisë Mallakastër

Figure 1. Harta, vendndodhja e Bashkisë Mallakastër

Burimi: Google Maps (përpunuar nga autori për qëllime të VSM-së).

Figura paraqet vendndodhjen gjeografike të Bashkisë Mallakastër në pjesën jugperëndimore të Shqipërisë. Kufiri administrativ i bashkisë është paraqitur me vijë të kuqe, ndërsa harta eidenton qendrat kryesore të banuara, rrjetin rrugor dhe territorin përreth. Bashkia kufizohet me bashkitë Fier, Patos, Roskovec, Berat, Poliçan, Selenicë dhe Memaliaj. Harta shërben si bazë për analizën territoriale dhe mjedisore të Vlerësimit Strategjik Mjedisor.

Harta Administrative e Bashkisë Mallakastër

Harta paraqet ndarjen administrative të Bashkisë Mallakastër në nëntë njësi administrative: Ballsh, Qendër, Aranitas, Greshicë, Hekal, Ngraçan, Selitë, Fratar dhe Kutë. Kjo ndarje administrative përbën bazën territoriale për planifikimin dhe organizimin e shërbimeve të menaxhimit të mbetjeve, si dhe për analizën e ndikimeve mjedisore në kuadër të Vlerësimit Strategjik Mjedisor.

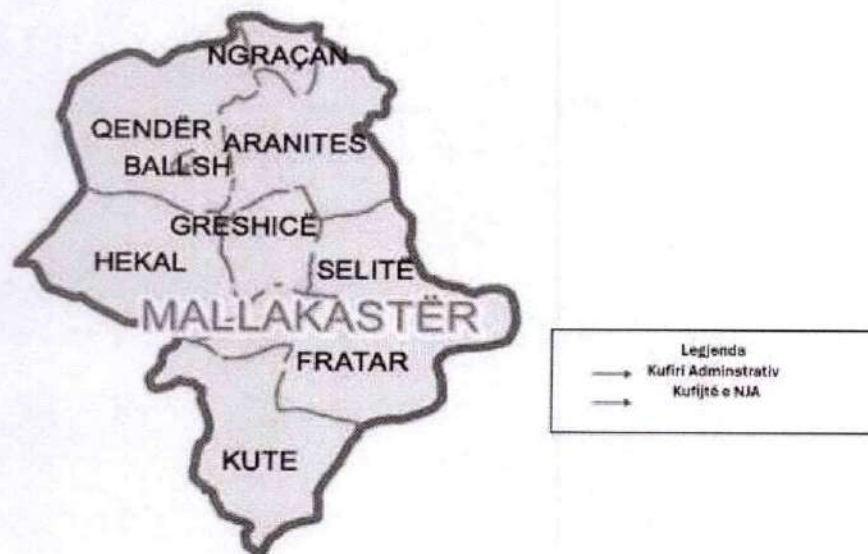

Figure 2. Harta Administartive

Burimi: Bashkia Mallakastër / Plani i Përgjithshëm Vendor (PPV), përpunuar nga autori.

Harta e Përdorimit të Propozuar të Tokës në Bashkinë Mallakastër

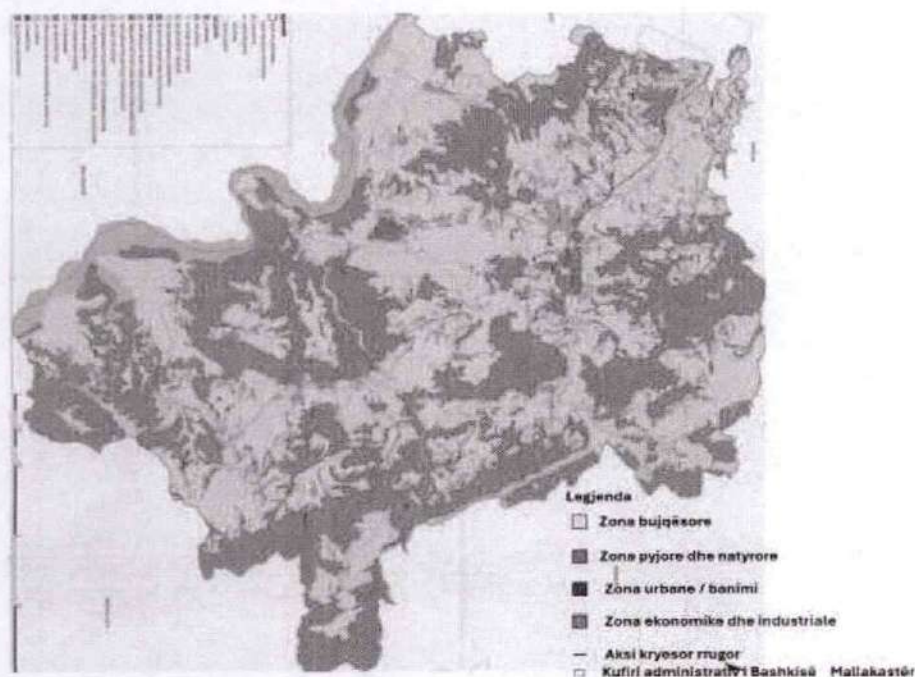

Figure 3. Harta e Përdorimit të Propozuar të Tokës

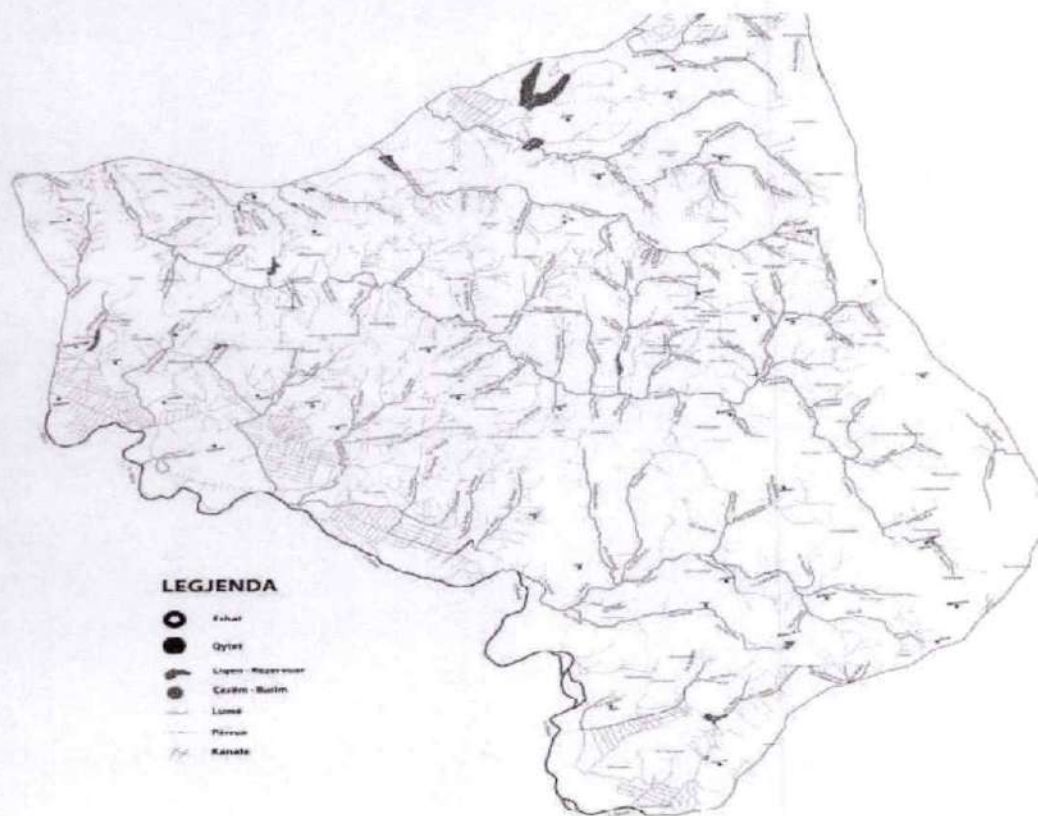
Burimi: Plani i Përgjithshëm Vendor (PPV) i Bashkisë Mallakastër, Harta U044 – Përdorimi i Propozuar i Tokës

Harta paraqet strukturën e propozuar të përdorimit të tokës në territorin e Bashkisë Mallakastër. Ajo evidenton kategoritë kryesore të përdorimit të territorit, duke përfshirë:

- ✓ zonat bujqësore;
- ✓ zonat pyjore dhe natyrore;
- ✓ zonat urbane dhe të banimit;
- ✓ zonat ekonomike dhe industriale;
- ✓ infrastrukturën rrugore;
- ✓ hapësirat publike dhe zonat e mbrojtura.

Kjo hartë shërben si bazë për vlerësimin e ndikimeve mjedisore të planit dhe identifikimin e zonave me ndjeshmëri të lartë mjedisore.

Harta Hidrografike e Bashkisë Mallakastër

Burimi: Hartat topografike me shkallë 1:25000

Figure 4. Harta hidrografike e Bashkisë Mallakastër

Burimi: Hartat topografike në shkallën 1:25 000; PPV Bashkia Mallakastër.

Harta paraqet rrjetin hidrografik të Bashkisë Mallakastër, i cili përbëhet nga lumenj, përrenj, rezervuarë, çezma/burime dhe kanale. Ky rrjet i përket kryesisht pellgut ujëmbledhës të Semanit dhe Gjanicës dhe përbën një komponent të rëndësishëm të sistemit natyror të territorit. Rrjedhat ujore ndikojnë në kullimin sipërfaqësor, furnizimin me ujë dhe ruajtjen e ekosistemeve ujore, duke qenë elemente me ndjeshmëri të lartë ndaj ndotjes.

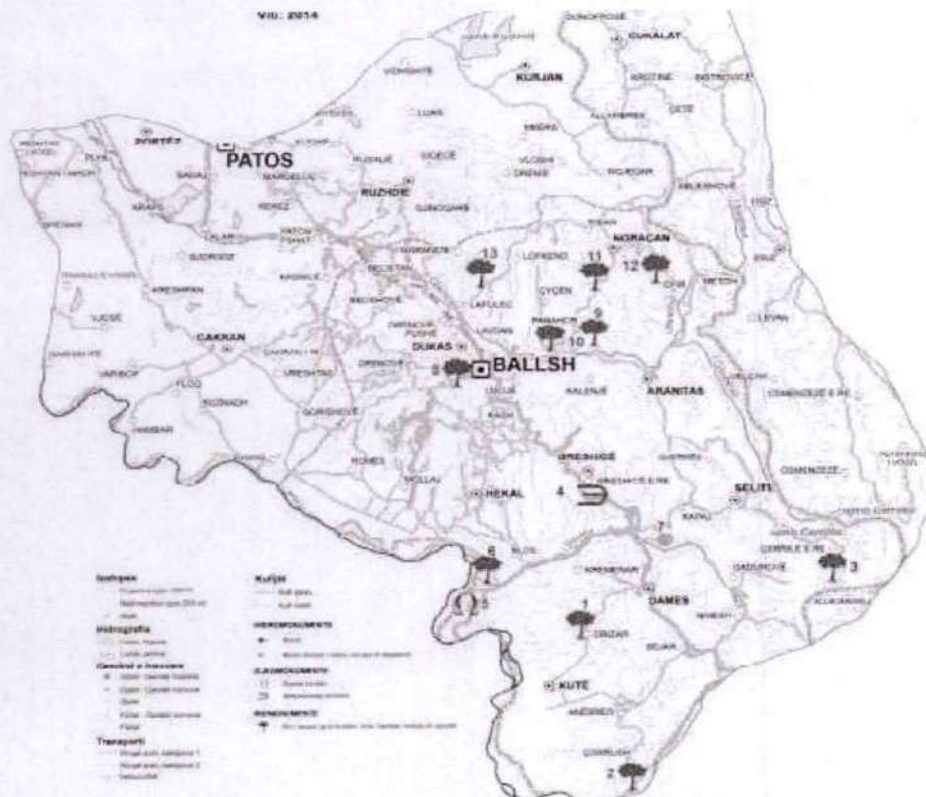
Në kuadër të Vlerësimit Strategjik Mjedisor, kjo hartë përdoret për identifikimin e zonave ku aktivitetet e menaxhimit të mbetjeve duhet të planifikohen me kujdes, me qëllim mbrojtjen e burimeve ujore dhe shmangien e ndotjes së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore.

Rrjeti kryesor hidrografik në territorin e Bashkisë Mallakastër

Pellgu ujëmbledhës	Rrjedhat kryesore	Degët kryesore dhe përrenjtë
Pellgu i Gjanicës	Përroi i Lumarës	Rehovës, Hasanit, Çërrilës, Velçanit, Levanit, Shpellas, Kalenjës, Mezhdës, Gones, Madh, Belishovës, Prallit, Gremës, Gjorgozit, Patosit Fshat
Pellgu i Semanit	Lumi Seman	Thanave, Drizës, Metohut, Muças, Imas, Bostanit, Lapulecit, Samarit, Visokës, Aliut, Dukaj, Zharrzës, Drenijes, Kurjanit, Allambrezit, Mbërsit, Zërrës, Mustës, Nesufit
Pellgu i Slanicës	Përroi i Slanicës	Mavrasit, Skrevanit, Protoduarit, Mathikës, Saratit, Prapadishtës

Burimi: Kristo V. (1980), Veçoritë fiziko-gjeografike të zonës kodrinore midis Vjosës dhe Osum-Semanit, fq. 52; PPV Bashkia Mallakastër.

Harta e Burimeve Natyrore dhe Elementeve Mjedisore të Bashkisë Mallakastër

Burimi : Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave

Figure 5. Harta e Burimeve Natyrore te Bashkise Mallakaster

Figura paraqet shpërndarjen hapësinore të elementeve kryesore natyrore në territorin e Bashkisë Mallakastër, duke përfshirë rrjetin hidrografik, burimet ujore, rezervuarët dhe objektet natyrore me interes mjedisor. Harta evidenton gjithashtu infrastrukturën kryesore rrugore dhe qendrat e banuara, duke shërbyer si bazë për identifikimin e zonave me ndjeshmëri mjedisore.

Në kuadër të Vlerësimit Strategjik Mjedisor, kjo hartë ndihmon në:

- ✓ identifikimin e zonave që kërkojnë masa të veçanta mbrojtëse;
- ✓ vlerësimin e ndikimeve të mundshme mbi burimet ujore dhe ekosistemet;
- ✓ planifikimin e masave për mbrojtjen e mjedisit gjatë zbatimit të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve.

Harta e Zonave të Shërbyera nga Menaxhimi i Mbetjeve dhe Ndjeshmëria e Akuifereve

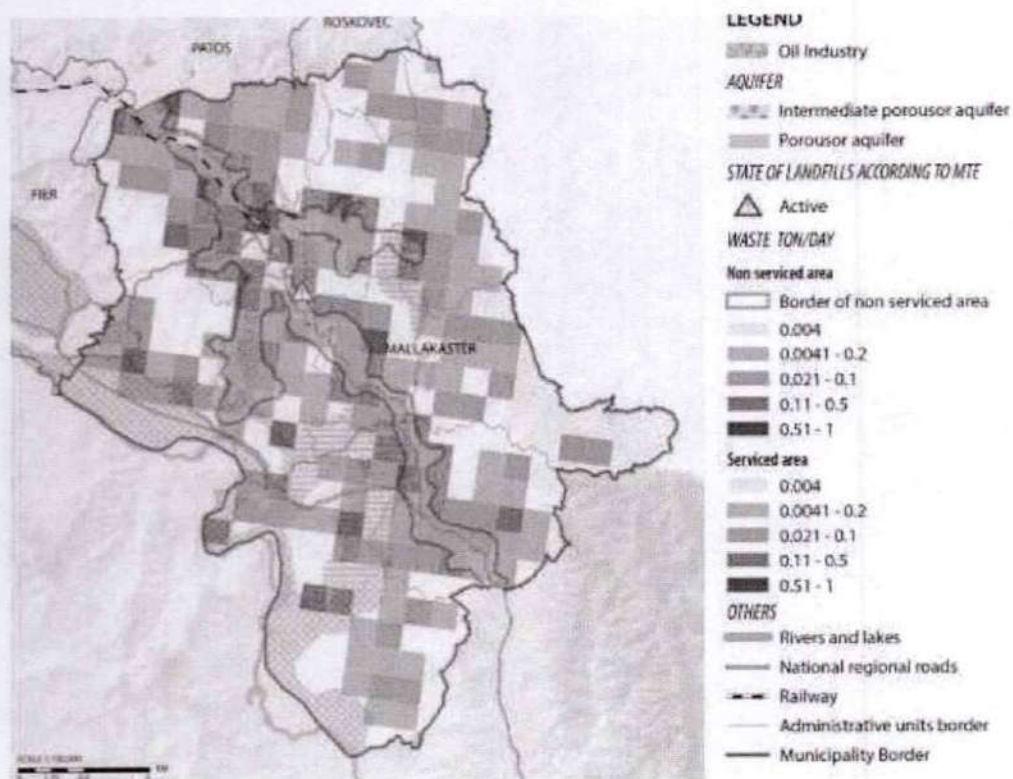

Figure 6. Harta e zonave që mbulohen me shërbimin menaxhimit të Mbetjeve

Burimi: PPV Bashkia Mallakastër / të dhëna të përpunuara mbi menaxhimin e mbetjeve dhe akuiferët.

Harta paraqet:

- ✓ zonat e mbuluara dhe të pambuluara nga shërbimi i menaxhimit të mbetjeve;
- ✓ gjendjen e depozitimit të mbetjeve;
- ✓ shpërndarjen e akuifereve poroze dhe me porozitet të ndërmjetëm;
- ✓ rrjetin hidrografik dhe kufijtë administrativë.

Në kuadër të VSM-së, kjo hartë është veçanërisht e rëndësishme për identifikimin e zonave ku kërkohen masa shtesë për mbrojtjen e ujërave nëntokësore dhe për përmirësimin e mbulimit me shërbimin e grumbullimit të mbetjeve.

Venddepozitimi ekzistues i mbetjeve në Kash, Bashkia Mallakastër

Figure 7. Venddepozitimi egzistues ne Kash ,Mallakaster

Burimi: Google Earth, përpunuar në kuadër të Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve të Bashkisë Mallakastër.

Figura paraqet vendndodhjen e venddepozitimit ekzistues të mbetjeve në zonën e Kashit, në afërsi të Rezervuarit të Marushës. Me ngjyrë të kuqe është paraqitur sipërfaqja e venddepozitimit të mbetjeve, ndërsa me ngjyrë blu është identifikuar rezervuari. Afërsia e venddepozitimit me trupin ujqor përbën një faktor të rëndësishëm mjedisor që kërkon monitorim të vazhdueshëm për të parandaluar ndotjen e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore.

Në kuadër të VSM-së, kjo figurë përdoret për:

- ✓ identifikimin e rreziqeve mjedisore që lidhen me venddepozitimin ekzistues;
- ✓ vlerësimin e ndikimeve të mundshme mbi burimet ujore dhe tokën;
- ✓ planifikimin e masave për rehabilitimin e venddepozitimit dhe përmirësimin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve.

ANEKS V

MATRICA E PËRPUTHSHMËRISË SË PLANIT ME OBJEKTIVAT MJEDISORE KOMBËTARE DHE TË BASHKIMIT EVROPIAN

1. Qëllimi

Ky aneks paraqet analizën e përputhshmërisë së **Planit Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 të Bashkisë Mallakastër** me legjislacionin kombëtar, dokumentet strategjike dhe direktivat e Bashkimit Evropian në fushën e mbrojtjes së mjedisit dhe menaxhimit të mbetjeve.

Qëllimi është të vlerësohet nëse objektivat dhe masat e planit kontribuojnë në arritjen e objektivave të politikave mjedisore dhe të zhvillimit të qëndrueshëm.

Legjenda e Vlerësimit

Simboli	Kuptimi
✓✓	Përputhshmëri e plotë
✓	Përputhshmëri e pjesshme
○	Nuk aplikohet
✗	Mospërputhje

Matrica e Përputhshmërisë

Dokumenti / Akti	Objektivi kryesor	Përputhshmëria me Planin	Koment
Ligji nr. 91/2013 "Për Vlerësimin Strategjik Mjedisor"	Integrimi i konsideratave mjedisore në planifikim	✓✓	Raporti i VSM është hartuar për planin dhe përfshin analizën e ndikimeve, masat zbutëse dhe monitorimin.
Ligji nr. 10431/2011 "Për Mbrojtjen e Mjedisit"	Mbrojtja e mjedisit dhe zhvillimi i qëndrueshëm	✓✓	Plani parashikon masa për reduktimin e ndotjes dhe përmirësimin e cilësisë së mjedisit.

Ligji nr. 10463/2011 "Për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve"	Menaxhim i integruar i mbetjeve sipas hierarkisë së mbetjeve	✓✓	Objektivat e planit janë në përputhje me parimet e parandalimit, ripërdorimit, riciklimit dhe trajtimit të mbetjeve.
Ligji nr. 139/2015 "Për Vetëqeverisjen Vendore"	Ofrimi i shërbimeve publike nga bashkitë	✓✓	Plani mbështet përmirësimin e shërbimit të menaxhimit të mbetjeve në nivel vendor.
Dokumenti i Politikave Strategjike dhe Plani Kombëtar për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve	Përmirësimi i sistemit të menaxhimit të mbetjeve	✓✓	Objektivat vendore janë të harmonizuara me prioritetet kombëtare.
Direktiva 2008/98/EC	Hierarkia e mbetjeve dhe ekonomia qarkulluese	✓✓	Plani promovon ndarjen në burim, riciklimin dhe reduktimin e depozitimit.
Direktiva 1999/31/EC	Reduktimi i depozitimit në landfill	✓	Plani synon uljen e mbetjeve të depozituara, në varësi të zhvillimit të infrastrukturës rajonale.
Direktiva 2001/42/EC	Vlerësimi Strategjik Mjedisor	✓✓	Raporti është hartuar në përputhje me kërkesat për VSM.
Paketa e Ekonomisë Qarkulluese	Rritja e riciklimit dhe përdorimit efikas të burimeve	✓✓	Parashikohen masa për riciklim dhe ndërgjegjësim të komunitetit.

Vlerësimi Përfundimtar

Analiza tregon se **Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 i Bashkisë Mallakastër** është në përputhje me legjislacionin kombëtar dhe me parimet e politikave evropiane për menaxhimin e mbetjeve dhe mbrojtjen e mjedisit. Objektivat e planit mbështesin:

- ✓ parandalimin e gjenerimit të mbetjeve;

- ✓ përmirësimin e grumbullimit dhe transportit;
- ✓ rritjen e riciklimit;
- ✓ mbrojtjen e tokës, ujit dhe ajrit;
- ✓ përdorimin më efikas të burimeve, në përputhje me parimet e ekonomisë qarkulluese.

ANEKSI VI

Dokumentacioni Mbështetës

1. Qëllimi

Ky aneks paraqet dokumentacionin mbështetës të përdorur gjatë hartimit të Raportit të Vlerësimit Strategjik Mjedisor (VSM) për **Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 të Bashkisë Mallakastër**. Dokumentacioni përfshin kuadrin ligjor, dokumentet strategjike, burimet e të dhënave, materialet kartografike dhe dokumentet e konsultimit, të cilat shërbejnë si bazë për analizat dhe vlerësimet e paraqitura në raport.

Aktet ligjore dhe nënligjore

Nr.	Akti ligjor	Përshkrimi
1	Ligji nr. 91/2013 "Për Vlerësimin Strategjik Mjedisor"	Rregullon procedurat e VSM-së për planet dhe programet.
2	Ligji nr. 10431/2011 "Për Mbrojtjen e Mjedisit"	Përcakton parimet e mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit të qëndrueshëm.
3	Ligji nr. 10463/2011 "Për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve"	Rregullon menaxhimin e mbetjeve sipas hierarkisë së mbetjeve.
4	Ligji nr. 139/2015 "Për Vetëqeverisjen Vendore"	Përcakton kompetencat e bashkive në ofrimin e shërbimeve publike, përfshirë menaxhimin e mbetjeve.
5	Vendimet e Këshillit të Ministrave dhe aktet nënligjore në fuqi	Rregullojnë administrimin dhe monitorimin e mbetjeve.

Dokumentet strategjike

Nr.	Dokumenti	Institucioni
1	Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031	Bashkia Mallakastër
2	Plani i Përgjithshëm Vendor (PPV)	Bashkia Mallakastër
3	Strategjia Vendore për Zhvillim Rajonal dhe FunkSIONAL 2024–2030	Bashkia Mallakastër
4	Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve	Ministria përgjegjëse për mjedisin
5	Plani Kombëtar për Menaxhimin e Mbetjeve	Ministria përgjegjëse për mjedisin
6	Strategjia Kombëtare për Zhvillim të Qëndrueshëm	Qeveria e Shqipërisë

Burimet e të dhënave

Institucioni	Të dhënat e përdorura
Bashkia Mallakastër	PPV, të dhëna administrative, informacion mbi shërbimin e menaxhimit të mbetjeve, venddepozitimin në Kash dhe dokumentacionin vendor.
CENSIT 2023	Të dhëna demografike, sociale dhe ekonomike.
Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM)	Të dhëna për gjendjen e mjedisit dhe monitorimin mjedisor.
Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura (AKZM)	Informacion mbi zonat e mbrojtura dhe biodiversitetin.
Agjencia Shtetërore e Kadastrës (ASHK)	Të dhëna hartografike dhe kufijtë administrativë.
Geoportal Kombëtar	Harta tematike dhe shtresa gjeohapësinore.

Materialet kartografike

Figura	Përshkrimi	Burimi
Figura A4.1	Harta e vendndodhjes së Bashkisë Mallakastër	PPV
Figura A4.2	Harta e përdorimit të tokës	PPV
Figura A4.3	Harta administrative	PPV
Figura A4.4	Harta hidrografike	PPV / literatura shkencore
Figura A4.5	Harta e burimeve natyrore	PPV
Figura A4.6	Harta e akuiferëve	AKM / PPV
Figura A4.7	Venddepozitimi ekzistues në Kash	Bashkia Mallakastër
Figura A4.8	Harta e sistemeve territoriale	PPV
Figura A4.9	Harta e ndjeshmërisë mjedisore	Përpunim në kuadër të VSM-së

Dokumentacioni fotografik

Foto	Përshkrimi
Foto 1	Venddepozitimi ekzistues i mbetjeve në Kash.
Foto 2	Pikat e grumbullimit të mbetjeve në qytetin e Ballshit.
Foto 3	Kontejnerë të mbetjeve komunale në njësitë administrative.
Foto 4	Shembuj të zonave me ndjeshmëri mjedisore (lumenj, pyje ose toka bujqësore).

Shënim: Fotografitë do të përfshihen në versionin përfundimtar të raportit, sipas materialeve të disponueshme nga Bashkia Mallakastër dhe nga verifikimet e bera në terren

Konsultimi publik

Aktiviteti	Përshkrimi
Konsultimi me institucionet	Dërgimi i projekt-planit për mendim pranë institucioneve përgjegjëse.
Konsultimi me publikun	Publikimi i dokumentit dhe mbledhja e komenteve nga qytetarët dhe grupet e interesit.
Procesverbalet	Do të bashkëngjiten pas zhvillimit të konsultimeve dhe përfshirjes së komenteve përkatëse.

Institucionet e konsultuara

Institucioni	Roli
Bashkia Mallakastër	Autoriteti hartues dhe zbatues i planit
Ministria përgjegjëse për mjedisin	Autoritet përgjegjës për politikën mjedisore
Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM)	Vlerësimi dhe monitorimi mjedisor
Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura (AKZM)	Mbrojtja e biodiversitetit dhe zonave të mbrojtura
Prefektura e Qarkut Fier	Koordinimi institucional në nivel qarku
Operatori i shërbimit të menaxhimit të mbetjeve	Ofrimi i shërbimit dhe raportimi teknik
Organizata të shoqërisë civile dhe komuniteti lokal	Pjesëmarrja në procesin e konsultimit publik

Dokumentacioni i paraqitur në këtë aneks përbën bazën ligjore, institucionale dhe teknike të përdorur për hartimin e Raportit të Vlerësimit Strategjik Mjedisor. Burimet e përdorura sigurojnë që analiza e gjendjes ekzistuese, vlerësimi i ndikimeve mjedisore dhe rekomandimet e planit të mbështeten në të dhëna të besueshme dhe në kuadrin ligjor e strategjik në fuqi.

ANEKSI VII

Bibliografia dhe Referencat

1. Qëllimi

Ky aneks përmbledh burimet ligjore, strategjike, institucionale, shkencore dhe kartografike të përdorura gjatë hartimit të Raportit të Vlerësimit Strategjik Mjedisor (VSM) për **Planin Vendor të Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031 të Bashkisë Mallakastër**. Referencat janë organizuar sipas kategorive për të lehtësuar identifikimin dhe verifikimin e burimeve.

Legjislacioni Kombëtar

1. Ligji nr. 91/2013, "Për Vlerësimin Strategjik Mjedisor", i ndryshuar.
2. Ligji nr. 10431, datë 09.06.2011, "Për Mbrojtjen e Mjedisit", i ndryshuar.
3. Ligji nr. 10463, datë 22.09.2011, "Për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve", i ndryshuar.
4. Ligji nr. 139/2015, "Për Vetëqeverisjen Vendore".
5. Ligji nr. 68/2017, "Për Financat e Vetëqeverisjes Vendore".
6. Vendimet e Këshillit të Ministrave dhe aktet nënligjore në fuqi për menaxhimin e mbetjeve dhe mbrojtjen e mjedisit.

Dokumentet Strategjike

1. Plani Vendor i Menaxhimit të Integruar të Mbetjeve 2026–2031, Bashkia Mallakastër.
2. Plani i Përgjithshëm Vendor (PPV), Bashkia Mallakastër.
3. Strategjia Vendore për Zhvillim Rajonal dhe Funksional 2024–2030, Bashkia Mallakastër.
4. Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve.
5. Plani Kombëtar për Menaxhimin e Mbetjeve.
6. Strategjia Kombëtare për Zhvillim të Qëndrueshëm.

Direktivat dhe Dokumentet e Bashkimit Evropian

1. Direktiva 2001/42/EC për Vlerësimin Strategjik Mjedisor.
2. Direktiva 2008/98/EC për Mbetjet (Waste Framework Directive).
3. Direktiva 1999/31/EC për Landfillet.
4. Direktiva 2000/60/EC (Water Framework Directive).
5. Direktiva 2008/50/EC për Cilësinë e Ajrit.
6. Paketa e Ekonomisë Qarkulluese e Bashkimit Evropian.

Burimet Institucionale

- Bashkia Mallakastër.
- Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM).
- Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura (AKZM).
- Instituti i Statistikave (CENSIT 2023).
- Agjencia Shtetërore e Kadastrës (ASHK).
- Ministria përgjegjëse për Mjedisin.
- Geoportali Kombëtar.

. Burimet Kartografike

- Harta e vendndodhjes së Bashkisë Mallakastër.
- Harta administrative.
- Harta e përdorimit të tokës.
- Harta hidrografike.
- Harta e sistemeve territoriale.
- Harta e burimeve natyrore.
- Harta e akuiferëve.
- Harta e ndjeshmërisë mjedisore (e përpunuar për këtë raport).
- Materialet kartografike të PPV-së së Bashkisë Mallakastër.

Literatura Shkencore

1. Kristo, V. (1980). *Veçoritë fiziko-gjeografike të zonës kodrinore midis Vjosës dhe Osum-Semanit*. Akademia e Shkencave e Shqipërisë.
2. Literatura dhe studime shkencore mbi hidrologjinë, gjeologjinë dhe mjedisin e rajonit të Mallakastrës.
3. Raporte dhe publikime të institucioneve shtetërore mbi gjendjen e mjedisit.

Dokumentacioni Teknik

- Të dhënat statistikore të Bashkisë Mallakastër.
- Paketa Fiskale e Bashkisë Mallakastër 2025.
- Të dhënat mbi shërbimin e menaxhimit të mbetjeve.
- Të dhënat mbi venddepozitimin në Kash.
- Materialet e konsultimit institucional.
- Dokumentacioni i VSM-së dhe analizat mbështetëse.

Referencat e Figuve dhe Tabelave

Elementi	Burimi
Tabelat statistikore	Bashkia Mallakastër, CENSIT 2023

Tabelat mjedisore	AKM, PPV, VSM
Hartat tematike	PPV, ASHK, Geoportali Kombëtar, përpunime të autorit
Fotografitë	Bashkia Mallakastër dhe verifikime në terren
Matricat e vlerësimit	Përpunim nga autori mbi bazën e legjislacionit dhe dokumenteve strategjike

Aleksandër Rukaj
LeF

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E MJEDISIT

Nr. 331 Prot.

Tirane, me 09.09. 2004

Vendimi Nr.11, Nr.078Regj.

ÇERTIFIKATË

Në mbështetje të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr.268, datë 24.04.2003 "Për çertifikimin e specialistëve, për vlerësimin e ndikimit në mjedis dhe auditimin mjedisor":

Aleksander RUKAJ

Çertifikohet për hartimin e raporteve të vlerësimit të ndikimit në mjedis, për të kryer auditimin mjedisor, për hartimin e ekspertizave për probleme mjedisore dhe thirrjen si ekspert për të vlerësuar një raport të vlerësimit të ndikimit në mjedis ose rezultatet e një auditimi.

MINISTRI

Ethem RUKAJ

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
Ministria e Ekonomisë,
Tregtisë dhe Energjetikës

OKL
QENDRA KOMBETARE E LICENCIMIT
NATIONAL LICENSING CENTER

LICENCË

LN-1859-07-2010	Aleksandër Rukaj
Kodi: III.2.A (1+2)	NUIS/NIPT: L031204010
Data e lëshimit: 23/07/2010	Fier, FIER, Fier, FIER, Lagjja "11 Janari", rruga "Ramis Aranitasi",
Afati i vlefshmërisë: Pa afat	

Kategoria

Shërbime ekspertize dhe/ose profesionale lidhur me ndikimin në mjedis

Nënkategoria

Veprimtaritë e ekspertizës lidhur me ndikimin në mjedis

Veprimtari specifike

1. Ndikim në mjedis
2. Auditim mjedisor

Specialiteti

Emërtimi përshkrues i veprimtarisë

Auditim e ndikim në mjedis

Kod tjetër:

/

Kufizime specifike

Licenca ushtrohet sipas kufizimeve në legjislacionin në fuqi

Detyrime specifike

Licenca ushtrohet sipas detyrimeve në legjislacionin në fuqi

Vendi i kryerjes së veprimtarisë

Qarku: Fier, Rrethi: FIER, B/K: Fier, Q/F: FIER,
Adresa: Lagjja 11 Janari, Rruga Ramis Aranitasi, Pallati 58, Kati 1

Digitally signed by
Aleksander Rukaj
Date: 2024.06.24
17:19:35 +02'00'

Aleksand

er

Nënshtkrimi i sportelit:

Blerina Janari Bjo

